

NIVI Rapport 2015:4

Innbyggerundersøkelse om tilhørighet og veivalg for Sunndal kommune

Utarbeidet på oppdrag av Sunndal kommune

Av Geir Vinsand og Magne Langset

FORORD

NIVI Analyse har i samarbeid med Respons Analyse gjennomført en innbyggerundersøkelse om tilhørighet og veivalg for Sunndal kommune. Undersøkelsen er gjennomført i et representativt utvalg av befolkningen over 16 år og omfatter 600 spurte. Formålet har vært å måle innbyggernes tilhørighet til ulike geografiske områder og hvilken geografisk retning kommunen bør orientere seg i det videre arbeid med kommunereformen. Det er også stilt andre relevante spørsmål i lys av kommunereformen.

Undersøkelsen er utviklet i samarbeid med administrasjonen i Sunndal kommune. Tiltærmingen bygger på tilsvarende undersøkelser som NIVI og Respons har gjennomført i flere andre kommuner. Prosjektet er gjennomført i perioden februar-mars 2015. Kontaktperson hos oppdragsgiver har vært assisterende rådmann Harriet Berntsen.

NIVI er ansvarlig for alle analyser av innsamlet materiale. Respons Analyse ved Idar Eidset har vært ansvarlig for datainnsamling og statistiske kjøringar. Ansvarlige konsulenter i NIVI har vært Geir Vinsand (prosjektleder) og Magne Langset.

Oslo, 17. mars 2015

INNHOOLD

HOVEDPUNKTER OG KONKLUSJONER.....	3
1 OM UNDERSØKELSEN	6
1.1 Bakgrunn.....	6
1.2 Metodisk tilnærming.....	6
1.3 Oversikt over temaer i undersøkelsen.....	8
1.4 Rapportering	8
2 INNBYGGERNES TILHØRIGHET	9
3 INTEGRASJON PÅ ARBEIDSMARKEDET	13
4 AVISLESING	14
5 GEOGRAFISK ORIENTERING AV KOMMUNEN	16
6 MEST NATURLIGE SAMMENSLUTNINGSKOMMUNE.....	17
7 BEHOV FOR GRENSEREGULERING	20
8 HOLDNING TIL KOMMUNESAMMENSLUTNING	22
9 ARGUMENTER MOT KOMMUNESAMMENSLUTNING.....	24
10 ARGUMENTER FOR KOMMUNESAMMENSLUTNING.....	26
11 HOLDNING TIL KOMMUNESAMMENSLUTNING DERSOM NABOKOMMUNER TAR INITIATIV	27
12 VURDERING AV KANALER FOR INFORMASJON OG DELTAKELSE.....	29
13 HOLDNING TIL RÅDGIVENDE FOLKEAVSTEMNING	31
14 FYLKESTILHØRIGHET FOR NORDMØRE.....	32

Hovedpunkter og konklusjoner

Fra innbyggerundersøkelsen i Sunndal kan det trekkes fram minst tre viktige funn. For det første dokumenteres en meget sterk kommunetilhørighet blant innbyggerne. Tallene for tilhørighet til Sunndal kommune er de sterkeste som vi så langt har målt blant kommuner over hele landet. For det andre dokumenteres at innbyggerne i Sunndal først og fremst har sin regionale tilhørighet til Nordmøre og til Møre og Romsdal fylke, ikke til Kristiansund, Molde eller Trøndelag. For det tredje viser undersøkelsen at et flertall i dag er imot kommunesammenslutning for Sunndal kommune, samtidig som det framkommer bred støtte til at kommunen bør stille seg positiv dersom én eller flere nabokommuner tar initiativ til kommunesammenslutning. Undersøkelsen kan sammenfattes i følgende hovedpunkter:

1. Meget sterk steds- og kommunetilhørighet

Nærmere 9 av 10 innbyggerne svarer at de har stor tilhørighet til sitt lokale bostedsområde. Det er høye tall for lokal stedstilhørighet sammenliknet med tilsvarende målinger i andre kommuner. Hele 84 prosent av innbyggerne svarer at de har stor tilhørighet til Sunndal kommune, samtidig som bare tre prosent svarer at de har liten eller ingen tilhørighet til kommunen. Det er den sterkeste kommunetilhørigheten som så langt er målt av NIVI og Respons.

2. Nordmøringer med betydelig fylkestilhørighet til Møre og Romsdal

Når det gjelder regional tilhørighet, har innbyggerne i Sunndal størst tilhørighet til Nordmøre, dernest til Møre og Romsdal fylke. En andel på 49 prosent svarer at de har stor tilhørighet til Nordmøre og 41 prosent oppgir at de har stor tilhørighet til Møre og Romsdal fylke. Tallene for bytilhørighet til Kristiansund og tilsvarende i forhold til Molde og Romsdal ligger lavt på bare rundt 10 prosent stor tilhørighet. Tall for pendling og avislesing blant innbyggerne forsterker inntrykket av at Sunndal i seg selv er et regionalt tyngdepunkt uten sterk avhengighet til de nærmeste byregionene Molde og Kristiansund. I undersøkelsen oppgir 23 prosent at de har stor tilhørighet til Trøndelag. Det er betydelig lavere enn tilsvarende i forhold til Møre og Romsdal fylke.

3. Maksimalt fire aktuelle fusjonspartnere

Ut fra innbyggernes svar på spørsmål om kommunens geografiske retningsvalg, er det vanskelig å peke på én bestemt hovedretning for orientering av kommunen. Innbyggerne peker på fire aktuelle nabokommuner hvis det skal gjennomføres en kommunesammenslutning, herunder Nesset, Tingvoll, Oppdal og Surnadal.

4. Grenseregulering er et aktuelt tema

På spørsmål om innbyggerne ser for seg at det er mest naturlig at hele Sunndal kommune slås sammen med andre kommuner, eller om det kan være aktuelt med grenseregulering, svarer 71 prosent at det mest naturlige vil være at hele kommunen fusjoneres med en annen kommune. En andel på 13 prosent mener det kan være aktuelt med grenseregulering. I et eget oppfølgingsspørsmål blir det pekt på tre konkrete områder som kan være aktuelle i forhold til grenseregulering, herunder Gjøra og den sør-østre delen mot Oppdal, området Øksendal/Jordalsgrenda mot Nesset og grenseområdet rundt Ålvundfjord mot Surnadal og Tingvoll.

5. Flertall mot kommunesammenslutning

I undersøkelsen svarer 53 prosent at de i dag er imot kommunesammenslutning for Sunndal kommune, 35 prosent er for og 12 prosent er usikre på spørsmålet. Tall fra de ulike delene av kommunen viser at det er flertall mot kommunesammenslutning i alle soner og alle lokale bostedsområder. Bakgrunnstallene tyder på at andelen som er imot kommunesammenslutning er høyere blant de unge under 30 år enn blant de øvrige aldersgruppene. Undersøkelsen tyder på at kommunesammenslutning av mange vurderes som en komplisert sak hvor det kreves nærmere analyser og mer informasjon for å kunne ta stilling til veivalg og konsekvenser. Usikkerhet framkommer fra alle lag av befolkningen.

6. Sunndal vil klare seg godt alene

Som den viktigste enkeltårsak til at innbyggerne er imot kommunesammenslutning framheves at Sunndal kommune vil klare seg godt alene og at kommunen er stor nok som den er. Blant øvrige årsaker pekes det bl.a. på fare for dårligere kommuneøkonomi, lengre avstander til offentlige kontorer, frykt for dårligere kvalitet på offentlige tjenester og svekket lokaldemokrati. Noen er også opptatt av at en kommunesammenslutning kan innebære en mindre oversiktlig kommune og svekket lokal tilhørighet.

7. Forventning om at Sunndal vil bli berørt av kommunereformen

Som den viktigste enkeltbegrunnelse for kommunesammenslutning blir det vektlagt at Sunndal ikke kan stå alene og at kommunen vil bli berørt av kommunereformen. Det pekes også på andre begrunnelser som muligheter for effektivisering og bedre kommuneøkonomi, bedre kvalitet på tjenestetilbudet og positive utviklingseffekter i form av styrket næringsliv, flere arbeidsplasser og bedre senterfunksjoner. Noen er også opptatt av at en større kommune kan innebære større påvirkningskraft på omgivelsene og et sterkere lokaldemokrati.

8. Ja til kommunesammenslutning hvis nabokommuner ber om det

På spørsmål om hvordan Sunndal kommune bør stille seg dersom én eller flere nabokommuner tar initiativ til kommunesammenslutning, svarer et klart flertall på 61 prosent at Sunndal kommune bør stille seg positiv i en slik situasjon. Et mindretall på 23 prosent mener kommunen bør stille seg negativ, mens 15 prosent er usikre. Av bakgrunnstallene går det fram at det er flertall for kommunesammenslutning i alle deler av kommunen i en slik situasjon.

9. Flere viktige kanaler for informasjon og deltakelse

Svarene tyder på at innbyggerne forventer informasjon og mulighet for dialog om kommunereformen gjennom flere kanaler. Informasjon gjennom lokalavisen vurderes som viktig av nesten alle de spurte og framstår som den viktigste enkeltkanalen for informasjon til hele befolkningen. Store grupper peker også på kommunens hjemmeside og målrettet husstandsinformasjon som viktige informasjonskanaler. Folkemøter og aktivitet på sosiale kommer ut som litt mindre aktuelle og litt smalere informasjonskanaler, men også disse vurderes som viktige av betydelige grupper i befolkningen.

10. Bred støtte til lokal folkeavstemning

Et massivt flertall på 94 prosent er enig i kommunens vedtak om at det bør avholdes en rådgivende folkeavstemning dersom kommunesammenslutning blir aktuelt.

11. Nordmøre bør fortsatt tilhøre Møre og Romsdal

I undersøkelsen oppgir et flertall på 59 prosent at de mener Nordmøre fortsatt bør tilhøre Møre og Romsdal fylke, mens 26 prosent mener Nordmøre bør overføres til Sør-Trøndelag (15 prosent usikre). I bakgrunnstallene er det flertall for at Nordmøre fortsatt skal tilhøre Møre og Romsdal fylke i alle deler av kommunen og alle undergrupper av befolkningen. Det gjelder også blant innbyggere i kommunens indre og nordlige bygder hvor det er kortest vei over mot kommuner i Sør-Trøndelag.

1 Om undersøkelsen

1.1 Bakgrunn

Regjeringen har tatt initiativ til en nasjonal kommunereform som innebærer at alle landets kommuner skal vurdere alternativer til dagens kommuneinndeling. Sunndal kommune har som del av sin pågående prosess vedtatt å gjennomføre en innbyggerundersøkelse for å kartlegge innbyggernes geografiske tilhørighet og oppfatninger av retningsvalg for kommunen. Undersøkelsen bygger på tilsvarende undersøkelser som nylig er gjennomført i 11 andre kommuner, herunder Vanylven i Møre og Romsdal, Svelvik, Sande og Re i Vestfold og syv kommuner på Fosen (Ørland, Bjugn, Rissa, Åfjord, Roan Osen og Leksvik). Det er foretatt tilpasninger i spørreskjema og utvalgsplan i samarbeid med oppdragsgiver.

NIVI Analyse og samarbeidspartner fra Respons Analyse har erfaring fra flere liknende lokal- og kretsbaserte undersøkelser om geografisk integrasjon og kommunestruktur. I tillegg til de nyeste undersøkelsene fra 2014 og 2015 gjelder det bl.a. en undersøkelse i Røyken kommune i 2005¹ og en tilsvarende undersøkelse i syv kommuner på Nedre Romerike i 2004². Disse gir på noen områder interessant referanseinformasjon til foreliggende undersøkelse for Sunndal kommune. Når det gjelder innbyggernes tilhørighet til egen kommune, foreligger referansedata fra en rekke lokaldemokratiundersøkelser som ble gjennomført på slutten av 1990-tallet for Kommunaldepartementet.

1.2 Metodisk tilnærming

Innbyggerundersøkelsen i Sunndal kommune har vært lagt opp på følgende måte:

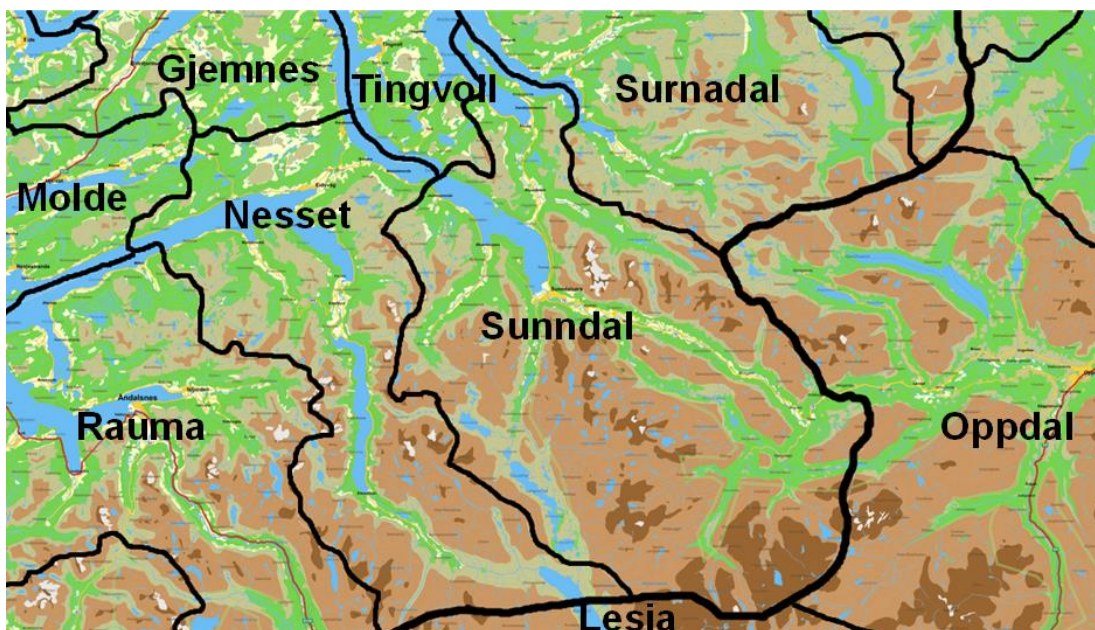
- Det er gjennomført til sammen 600 intervjuer med personer over 16 år i kommunen. Intervjuene er gjennomført på telefon i perioden 23.februar-3.mars 2015.
- Utvalget er trukket tilfeldig fra tilgjengelige telefonregistre og består av 30 prosent på fasttelefon og 70 prosent på mobiltelefon. Intervjuene fordeler seg på tre soner med følgende underliggende lokale bostedsområder: Sone midt som dekker Sunndalsøra (217 intervjuer), sone øst som dekker Gjøra, Grøa, Furu/Hoelsand (208 intervjuer) og sone vest som dekker Øksendal, Jordalsgrenda, Ålvundfjord og Ålvundeid (175 intervjuer).
- Totalt ble det trukket 3250 telefonnumre til undersøkelsen. Av disse fikk vi svarnekt fra 585, mens vi ikke oppnådde kontakt eller ikke rakk å ringe 2064 personer før intervjuingen ble avsluttet. Sammenlignet med vanlige befolkningsundersøkelser er nektandelen lav, noe som vitner om høy svarvillighet i befolkningen.
- Resultatene er vektet i forhold til kjønns- og alderssammensetningen i kommunen. Det er i tillegg foretatt vekting etter lokalt bostedsområde for resultater for kommunen i sin helhet.
- Resultatene for hele kommunen må tolkes innenfor feilmarginer på +/-2,3-3,8 prosentpoeng for hovedfrekvensene ved henholdsvis en 10/90 og 50/50 svarfordeling. Feilmarginene for de tre sonene som det brytes ned på innenfor kommunen er +/- 3,9-6,5 prosentpoeng.

I deler av analysen opereres det med en finere inndeling i syv lokale bostedsområder, herunder Sunndalsøra (217 intervjuer), Gjøra (37 intervjuer), Grøa (105 intervjuer), Furu/Hoelsand (66 intervjuer), Øksendal/Jordalsgrenda (44 intervjuer), Ålvundfjord (59 intervjuer) og Ålvundeid (72 intervjuer). Det må her tas forbehold om usikre tall som følge

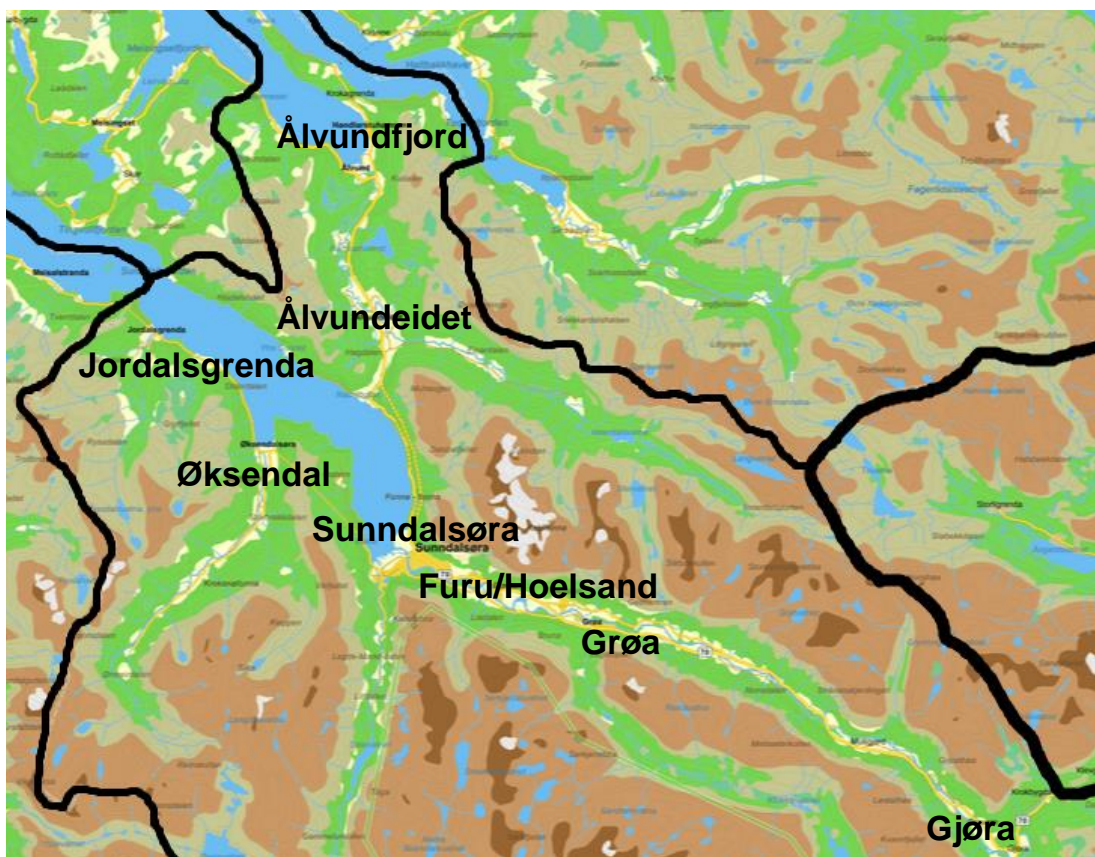
¹ Borgerundersøkelse om fremtidig utbyggingsmønster og kommunestruktur. Røyken kommune. Agendarap.nr.5241. 2005.

² Borgerundersøkelse om lokaldemokrati og kommunenes fremtid. SNR. Agendarapport nr. 4821. 2004.

av små utvalgsstørrelser. Feilmarginene er størst for de minste områdene hvor det er tatt færrest intervju. Resultatene er her kun egnet til å gi indikasjoner på mulige lokale forskjeller i innbyggernes vurdering.

Figur 1.1 Oversiktskart – Sunndal med nabokommuner. Kilde: Gule sider/NIVI

Figur 1.2 Lokale bostedskretser i Sunndal kommune. Kilde: Gule sider/NIVI

1.3 Oversikt over temaer i undersøkelsen

I undersøkelsen er det stilt spørsmål om følgende temaer:

- Tilhørighet til lokalt bostedsområde, Sunndal kommune, Nordmøre, Kristiansund, Romsdal, Molde, Møre og Romsdal fylke, Trøndelag
- Integrasjon på arbeidsmarkedet dvs. om arbeidsplassen ligger i Sunndal kommune, nabokommuner, nærmeste byer eller andre steder
- Avislesing, herunder hvilken lokal- eller regionavis man leser
- Geografisk orientering av kommunen dersom kommunesammenslutning blir aktuelt (geografiske hovedretninger)
- Hvilke konkrete kommuner innbyggerne i så fall ser det som naturlig at Sunndal slår seg sammen med
- Holdning til grenseregulering eller deling av kommunen, samt områder av kommunen dette kan være aktuelt for
- Holdning til kommunesammenslutning i dag
- Argumenter for og imot kommunesammenslutning
- Holdning til kommunesammenslutning dersom nabokommuner tar initiativ
- Aktuelle informasjonskanaler
- Holdning til lokal folkeavstemning
- Holdning til framtidig fylkestilhørighet for Nordmøre
- Bakgrunnsopplysninger om respondentene, herunder kjønn, alder, utdanning, yrkesaktivitet, bosted og botid i kommunen

1.4 Rapportering

Undersøkelsen er rapportert gjennom denne kommentarrapporten fra NIVI Analyse. I kommentarrapporten er alle hovedtall og aktuelle nedbrytninger på undergrupper analysert og oppsummert. Det er i tillegg utarbeidet en statistisk dokumentasjon med hovedtall fra Respons Analyse. Endelig er det utarbeidet et foilsett for presentasjon av hovedfunn i undersøkelsen. Alle dokumenter er oversendt oppdragsgiver elektronisk.

2 Innbyggernes tilhørighet

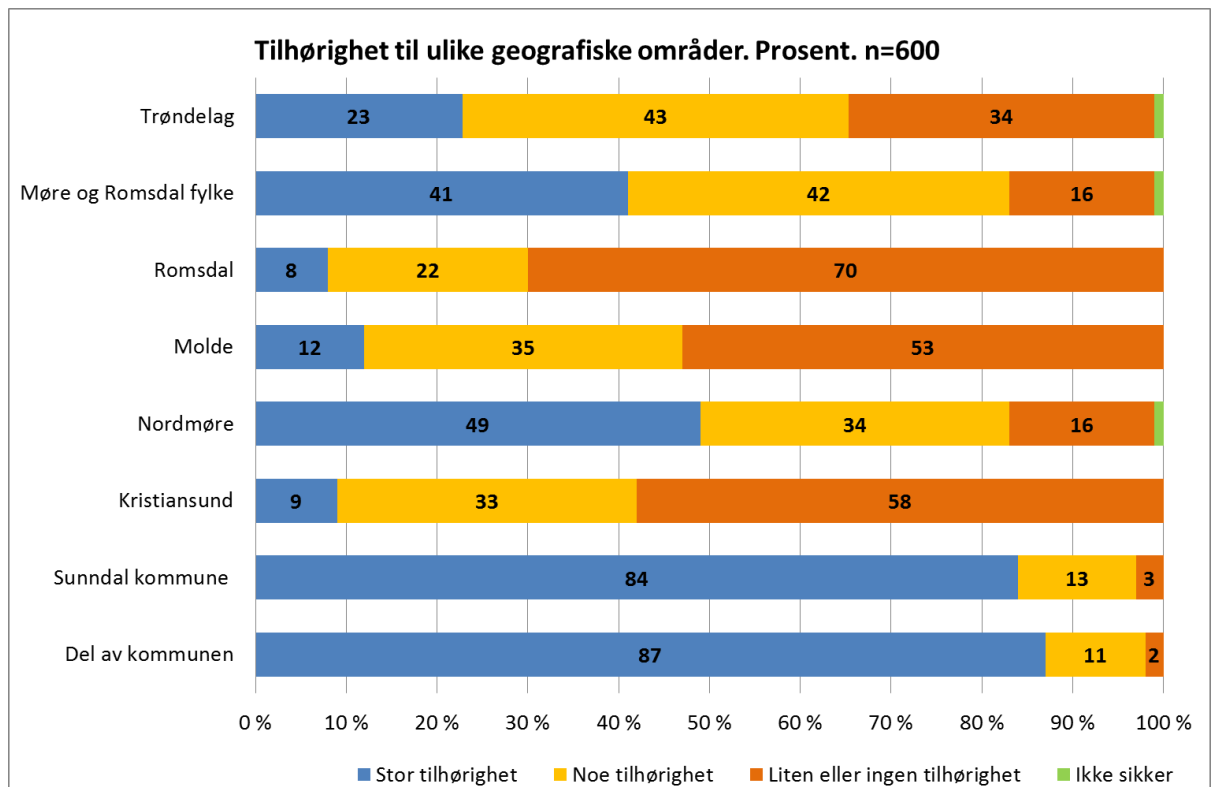
Tidligere undersøkelser har vist at befolkningens tilhørighet til ulike geografiske områder er sterkere jo nærmere og mer lokale områdene er. Tilhørigheten til lokalsamfunnet og kommunen er vanligvis vesentlig sterkere enn til kommunale samarbeidsregioner og fylker.

I undersøkelsen har vi spurt alle innbyggerne om tilhørighet til følgende geografiske områder:

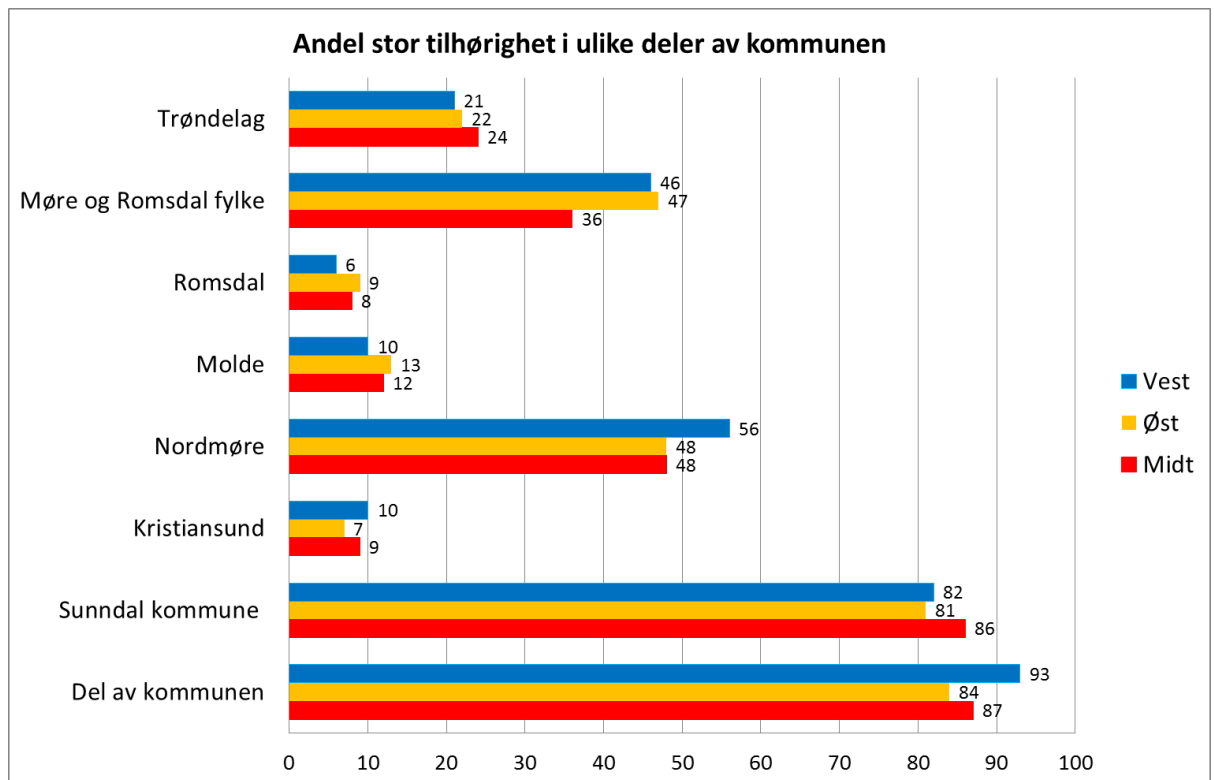
- Lokalt bostedsområde (tettsted, boligfelt, lokalt område)
- Sunndal kommune
- Kristiansund
- Nordmøre
- Molde
- Romsdal
- Møre og Romsdal fylke
- Trøndelag

På spørsmålene var det mulig å svare ”stor tilhørighet”, ”noe tilhørighet” eller ”liten eller ingen tilhørighet”, samt ”ikke sikker”.

Svarene tyder på at innbyggerne i Sunndal har en meget sterk tilhørighet til sitt lokale bostedsområde, der nærmere 90 prosent svarer at de har stor tilhørighet. Tilsvarende resultat er målt i noen tidligere undersøkelser, men dette er likevel et meget høyt tall. Hele 84 prosent av innbyggerne svarer at de har stor tilhørighet til Sunndal kommune, samtidig som bare tre prosent svarer at de har liten eller ingen tilhørighet til kommunen. Det er den sterkeste kommunetilhørigheten som er målt så langt i alle tidligere undersøkelser som vi kjenner til, jf. nærmere omtale nedenfor. Tall for de ulike sonene tyder på meget sterk stedstilhørighet og kommunetilhørighet i alle deler av kommunen.

Figur 2.1 Innbyggernes tilhørighet til ulike geografiske områder. Prosent. n=600

Figur 2.2 Tilhørighet til ulike geografiske områder. Tall for tre soner i kommunen. Prosent. n=217 for Midt, 208 for Øst og 175 for Vest.

Når det gjelder regional tilhørighet, har innbyggerne i Sunndal størst tilhørighet til Nordmøre, dernest til Møre og Romsdal fylke. At en andel på 49 prosent svarer at de har stor tilhørighet til Nordmøre tyder på en relativ sterk tilknytning til Nordmøre som landskap og identitetsregion. Tallene er litt lavere enn tilsvarende måling av tilhørighet til Sunnmøre for innbyggere i Vanylven, der 60 prosent svarte at de har stor tilhørighet til Sunnmøre. Sammenhold med hva som er målt for andre tilsvarende landskap og kommunale samarbeidsregioner er dette uansett høye tall.

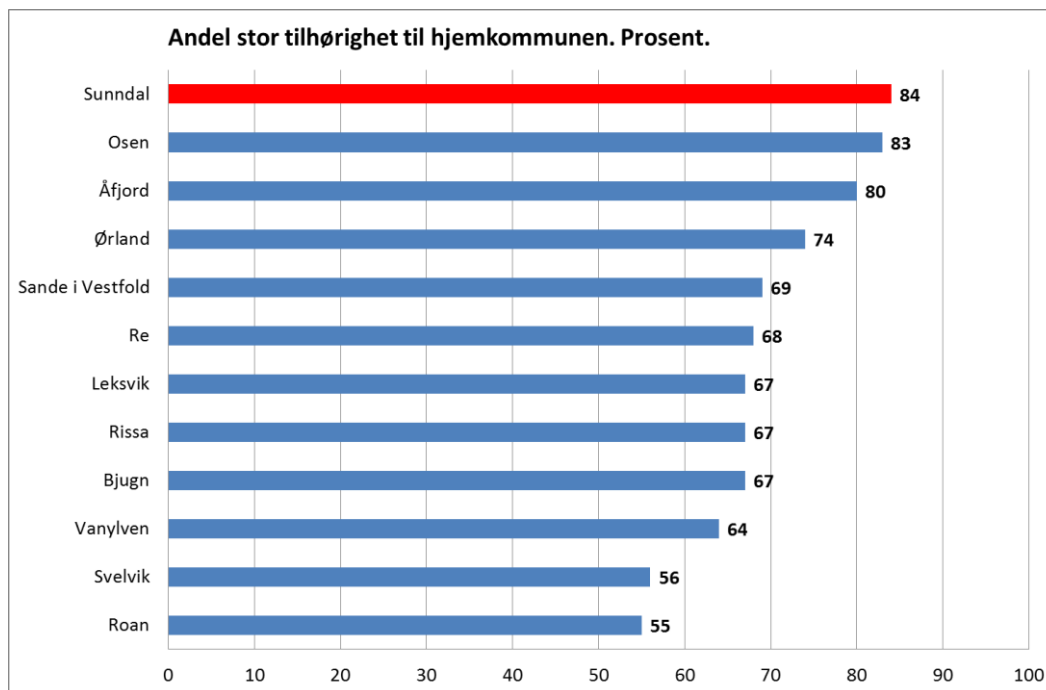
Tallene for bytilhørighet og tilhørighet til Romsdal ligger lavt på bare rundt 10 prosent stor tilhørighet. Det er lave tall og tyder på at Sunndal i seg selv er et regionalt tyngdepunkt uten sterk avhengighet til de nærmeste byregionene Molde og Kristiansund.

Når det gjelder fylkestilhørighet, svarer 41 prosent at de har stor tilhørighet til Møre og Romsdal fylke. Det er midt treet sammenliknet med andre målinger av fylkestilhørighet. I grensekommunen Vanylven helt sør i fylket svarte litt overraskende 54 prosent at de har stor tilhørighet til Møre og Romsdal fylke. Tallene er på nivå med tilsvarende målinger av fylkestilhørighet i kommunene på Fosen, men lavere enn i deler av Vestfold der fylkestilhørigheten er meget sterk og i noen kommuner faktisk like sterk som tilhørigheten til hjemkommunen. I Re er det nylig for annen gang målt meget høye tall for fylkestilhørighet på 66 prosent stor tilhørighet til fylket³, som er samme nivå som tilhørigheten til hjemkommunen (68 prosent stor tilhørighet).

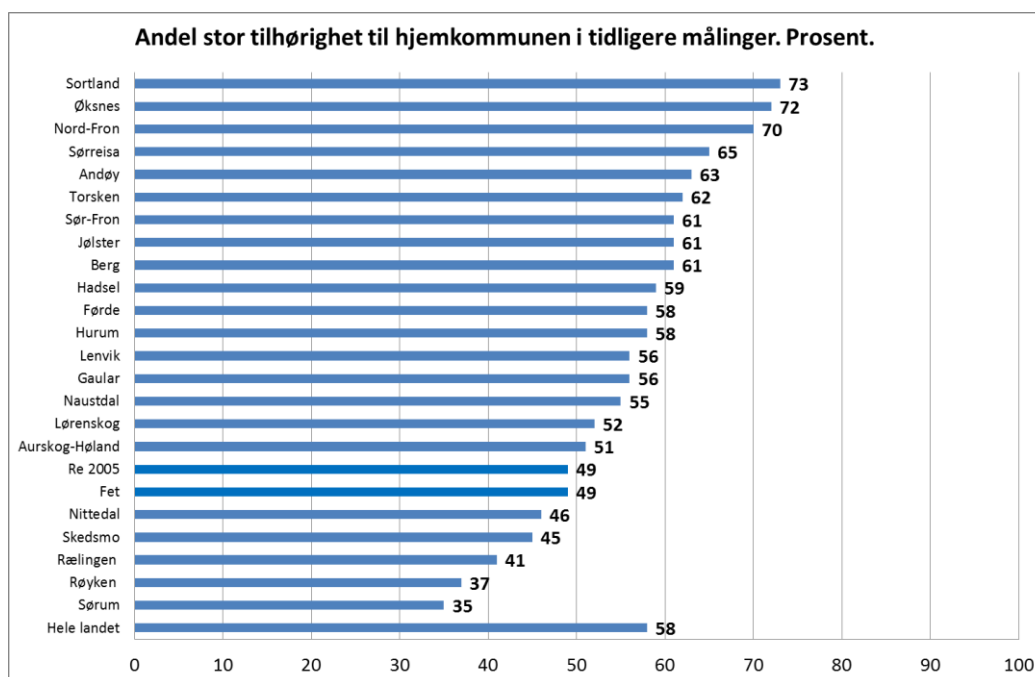
Vi ser for øvrig at innbyggernes tilhørighet til Trøndelag ligger på et betydelig lavere nivå enn tilsvarende til Nordmøre og Møre og Romsdal fylke. Tilhørigheten til Trøndelag er likevel betydelig og f.eks. vesentlig sterkere enn tilhørigheten til Romsdal.

³ NIVI-rapport 2014:9 Innbyggerundersøkelse om tilhørighet og veivalg for Re kommune

Som nevnt er tallet for kommunetilhørighet for Sunndal det høyeste vi har målt sammenliknet med alle tidligere målinger. Referansetall fra de siste målinger i 2014 og eldre målinger framgår av figurene nedenfor. Sunndal er i samme selskap som Osen og Åfjord på yttersida av Fosenhalvøya og ligger vesentlig høyere enn de aller fleste andre kommuner. Den laveste kommunetilhørigheten som er målt finner vi i typiske bynære kommuner preget av sterk mobilitet og mange innbyggere med kort botid.

Figur 2.3 Andel av innbyggerne som har oppgitt stor tilhørighet til hjemkommunen i 2014 og 2015 (Sunndal). Kilde: NIVI og Respons

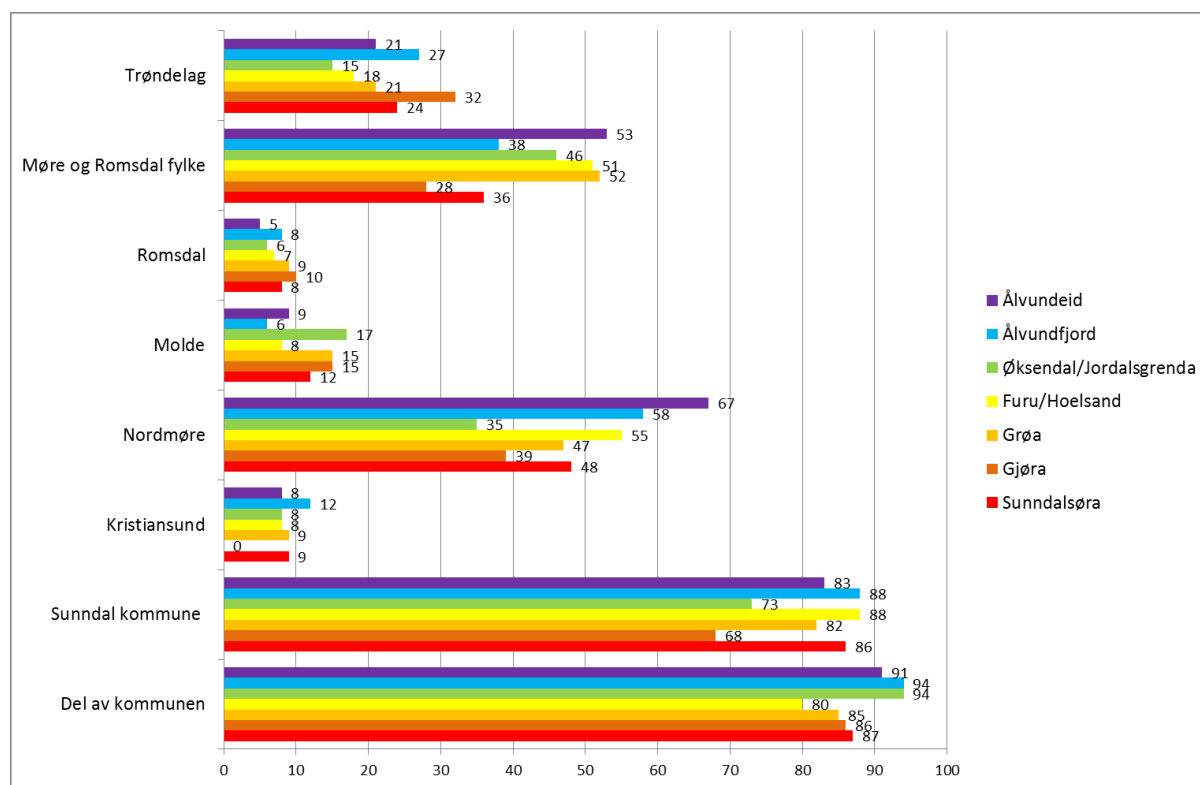
Figur 2.4 Andel av innbyggerne som har oppgitt stor tilhørighet til hjemkommunen i målinger fra 1998, 2004 og 2005, inkl. tall for hele landet (1998). Kilde: NIVI og Respons.

Bryter vi tallene ned på de minste geografiske bostedsområdene, fremkommer flere interessante forskjeller som kan være reelle, men som også kan være påvirket av at utvalgsstørrelsen er liten for flere av områdene. Tallene tyder på at det særlig er tilhørigheten til kommunen og til de regionale nivåene som er forskjellig. Lavest tilhørighet til kommunen måles for Gjøra lengst inn i Sunndalen og Øksendal mot Nesset som var en selvstendig kommune fram til kommunesammenslutningen i 1960⁴. Tallene for kommunetilhørighet ligger vesentlig høyere for Sunndalsøra, sentrumsnære Furu/Hoelsand og for Ålvundfjord som også var del av en tidligere kommune fram til 1960 (Ålvundeid kommune).

Tallene tyder på at tilhørigheten til Nordmøre er vesentlig høyere i området Ålvundeid/Ålvundfjord enn tilsvarende i Øksendal på andre siden av Sunndalsfjorden. Også for Gjøra måles relativt lav tilhørighet til Nordmøre.

Tallene for fylkestilhørighet tyder på sterkest fylkestilhørighet sentralt i kommunen, med tillegg av i Ålvundeid. Gjøra ligger igjen lavest.

Når det gjelder tilhørighet til Trøndelag, framkommer sterkest tilhørighet i de mest typiske grenseområdene, Gjøra mot Oppdal og Ålvundfjord mot Surnadal.

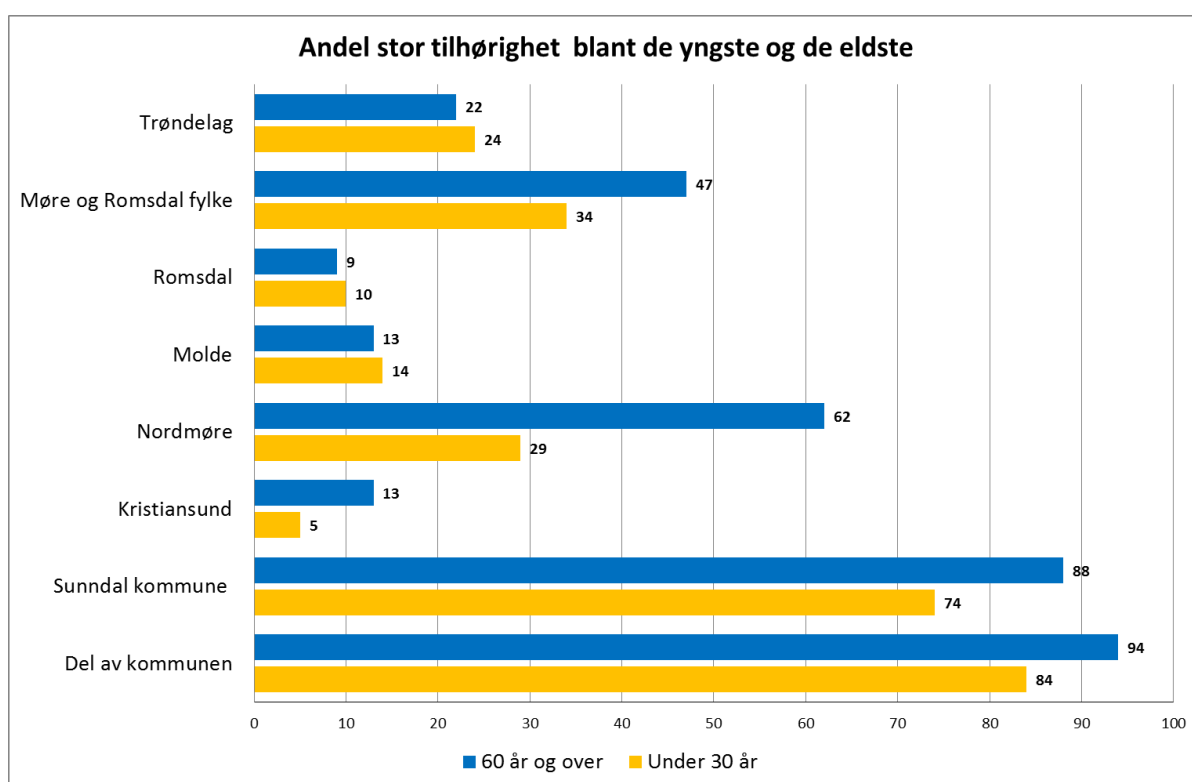

Figur 2.5 Tilhørighet til ulike geografiske områder. Tall for lokale bostedsområder. Prosent. n=217 for Sunndalsøra, n=37 for Gjøra, n=105 for Grøa, n=66 for Furu/Hoelsand, n=44 for Øksendal/Jordalsgrenda, n=59 for Ålvundfjord og n=72 for Ålvundeid.

⁴ Som resultat av Scheikomiteens arbeid ble Sunndal sluttet sammen med Øksendal kommune og Ålvundeid kommune fra 1.1.1960. På sammenslutningstidspunktet hadde Sunndal 5.851 innbyggere, Øksendal 497 innbyggere og Ålvundeid 513 innbyggere.

Fra øvrige bakgrunnstall kan det trekkes fram følgende interessante utslag:

- Tallene for tilhørigheten til lokalt bostedsområde ligger høyt i alle undergrupper, men høyest blant de eldste og innbyggere med lavere utdanningsnivå. Tilhørigheten til lokal bostedsområde er lavest blant pendlere og innbyggere med kort botid i kommunen.
- Tilhørigheten til kommunen ligger høyere blant eldre enn blant unge og høyere blant yrkesaktive med arbeid i kommunen enn blant pendlere. Innbyggere med kort botid i kommunen har lavest tilhørighet til Sunndal kommune.
- Tilhørigheten til Nordmøre og Møre og Romsdal fylke varierer først og fremst etter alder. Til disse geografiske områdene måles det vesentlig høyere tilhørighet blant de eldste over 60 år sammenliknet med de yngste under 30 år.
- I øvrige bakgrunnstall for innbyggernes tilhørighet til Kristiansund, Molde, Romsdal og Trøndelag finner vi ingen klare utslag etter kjønn, alder, utdanning eller andre variabler.

Figur 2.6 Andel stor tilhørighet til ulike geografiske områder blant de yngste under 30 år og de eldste over 60 år. Prosent. n=112/212.

3 Integrasjon på arbeidsmarkedet

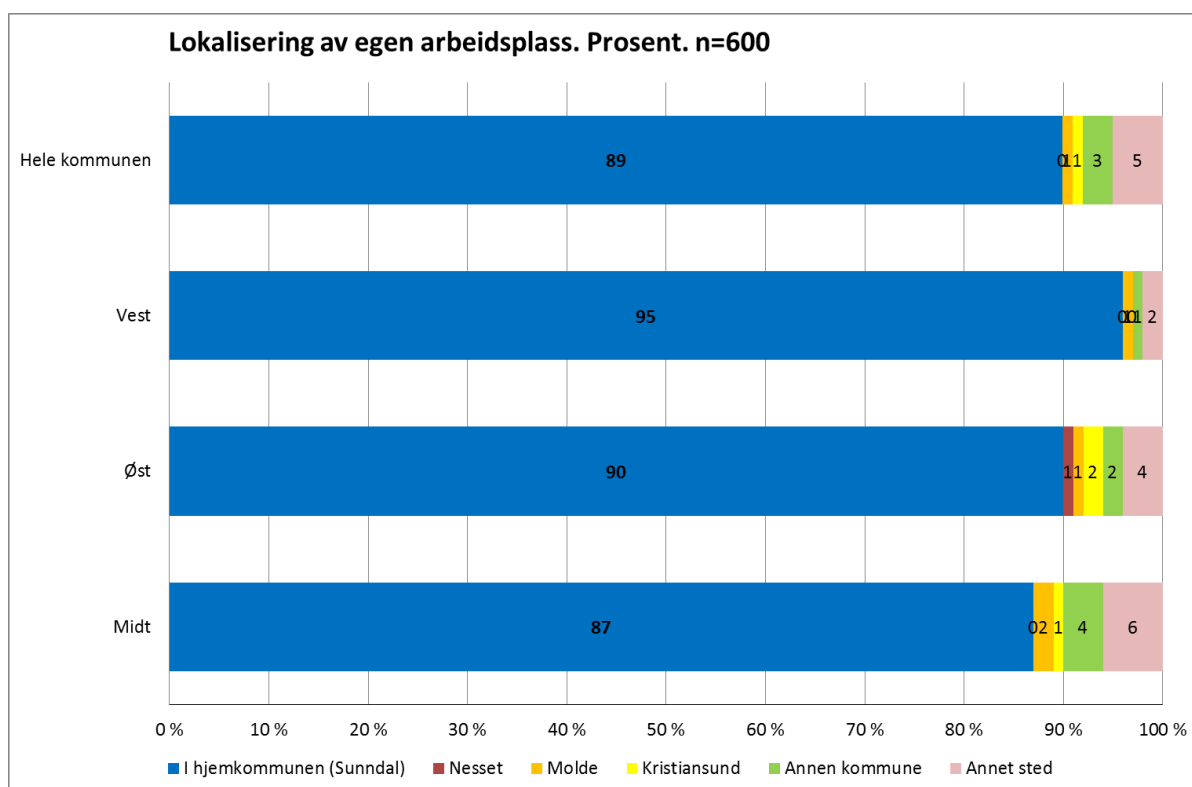
I undersøkelsen er alle yrkesaktive, som utgjør 398 personer, spurt om hvor egen arbeidsplass er lokalisert. Høy arbeidspendling i en bestemt retning indikerer at det er utviklet et felles bolig- og arbeidsmarkedsområde som igjen kan ha betydning for innbyggernes tilhørighet til bostedskommunen og syn på hvilken vei kommunen bør orientere seg. Høye utpendlingstall til en sentrumskommune er en svært vanlig indikator på arbeidsmarkedsintegrasjon og brukes også som indikator på hva som kan være et «funksjonelt samfunnsutviklingsområde», som er ett blant flere definerte kriterier for vurdering av kommunesammenslutning. Utpendlingstall på over ca. 25 prosent regnes som betydelig i denne sammenheng.

Sunndal er i denne sammenheng en litt spesiell kommune fordi den er preget av høy egedekning av arbeidsplasser og begrenset mobilitet på arbeidsmarkedet. I undersøkelsen

svarer 89 prosent av de yrkesaktive at de har sitt arbeid i hjemkommunen. Kun én prosent av de yrkesaktive svarer at de har sitt arbeid i hhv. Molde og Kristiansund, tre prosent oppgir en annen kommune, mens fem prosent svarer et annet sted som inkluderer bl.a. oljearbeidere i Nordsjøen.

Tallene fra undersøkelsen stemmer godt overens med de siste pendlingstallene fra SSB. Disse viser at 87 prosent av kommunens bosatte arbeidstakere har sitt arbeid i kommunen. Kommunen har en arbeidsplassdekning på 108 prosent, som betyr at det er flere som pendler inn på arbeid til Sunndal enn som pendler ut av kommunen. Tallene fra SSB viser at det er størst innpendling til Sunndal fra nabokommunene Nesset (179 personer), Tingvoll (124 personer) og Surnadal (112 personer).

Ut fra disse tallene kan det langt på vei konkluderes med at Sunndal kommune er et funksjonelt samfunnsutviklingsområde vurdert ut fra arbeidsmarkedsriterier. I Sunndals tilfelle er det ikke utviklet massiv pendling eller andre former for dyp geografisk eller samfunnsmessig interaksjon som aktualiserer en vurdering av kommunegrensene. Det er likevel ikke til hinder for at det kan være andre forhold som f.eks. mangel på kompetanse og kapasitet i nabokommuner eller ønsker om felles regional mobilisering som kan begrunne en vurdering av kommunegrensene.

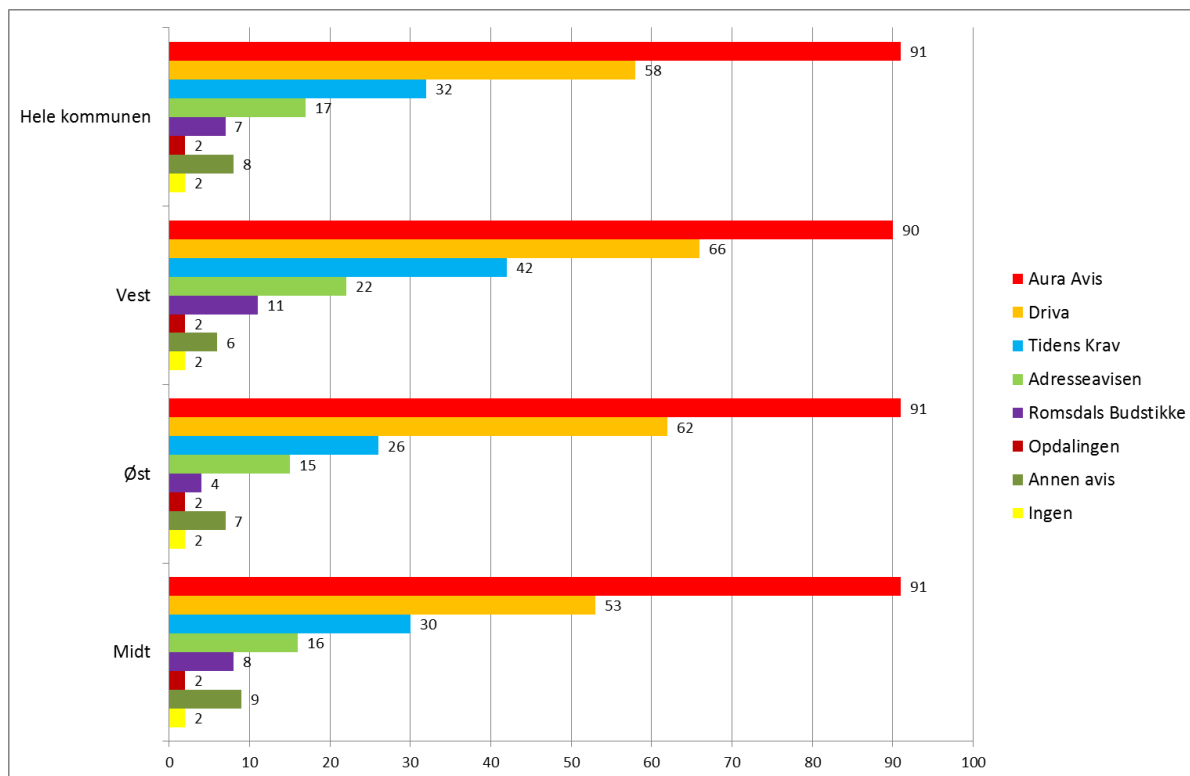

Figur 3.1 Lokalisering av egen arbeidsplass for den yrkesaktive delen av befolkningen i Sunndal kommune. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600.

4 Avislesing

Tall for avislesing sier noe om hvilken offentlighet og hvilket fellesskap innbyggerne er interessert i og identifiserer seg med. Slike tall er derfor en interessant indikator på geografisk tilhørighet. I undersøkelsen er det spurt om hvilke lokal- eller regionaviser innbyggerne leser. Tallene tyder på at et klart flertall av innbyggerne forholder seg til Aura Avis, som leses av 91 prosent av innbyggerne, dernest Driva som har en leserandel på 58 prosent. I undersøkelsen

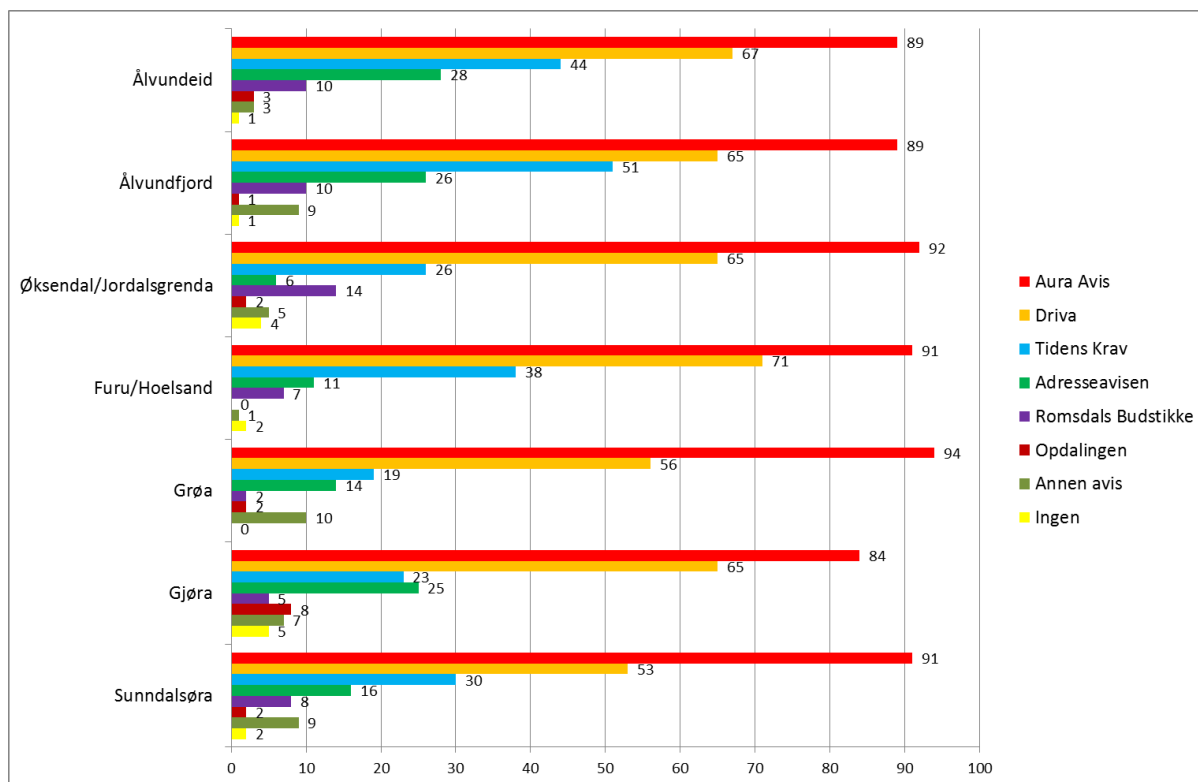
svarer 32 prosent at de leser Tidens Krav, 17 prosent Adresseavisen og syv prosent Romsdals Budstikke. Opdalingen leses av to prosent og annen avis av åtte prosent.

Figur 4.1 Andel av innbyggerne i Sunndal som oppgir at de leser ulike lokal- og regionaviser. Flere svar mulig. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600.

Av figuren nedenfor framgår tallene for de lokale bostedsområdene innenfor kommunen. Selv om særlig noen av disse tallene er usikre, framkommer flere interessante variasjoner. Aura Avis er den dominerende lokalaviser i hele kommunen, mens andelen som leser Driva også ligger høy i hele kommunen. Tidens Krav har som ventet størst dekning i Ålvundfjord og Ålvundeid, mens Adresseavisen også står sterkt i disse områdene. Også på Gjøra lengst innerst i Sunndalen står Adresseavisen relativt sterkt, mens et lite mindretall på åtte prosent oppgir at de leser Opdalingen. Romsdals Budstikke står som ventet sterkest i Øksendal og Jordalsgrenda, der 14 prosent oppgir at de leser denne regionaviser.

Det kan nevnes at fylkesstatistikk for Møre og Romsdal 2014 inneholder oversikt over husstandsdekning for lokalaviser i fylket basert på data fra Aviskatalogen og Landslaget for Lokalaviser. I denne kilden oppgis det at Aura Avis har en husstandsdekning i Sunndal kommune på 59 prosent, Driva har 17 prosent, Tidens Krav 10 prosent og Adresseavisen seks prosent. Disse tallene sier imidlertid ikke noe om hvor mange som faktisk leser avisene, herunder nettutgaver, som innbyggerundersøkelsen gir et mål på.

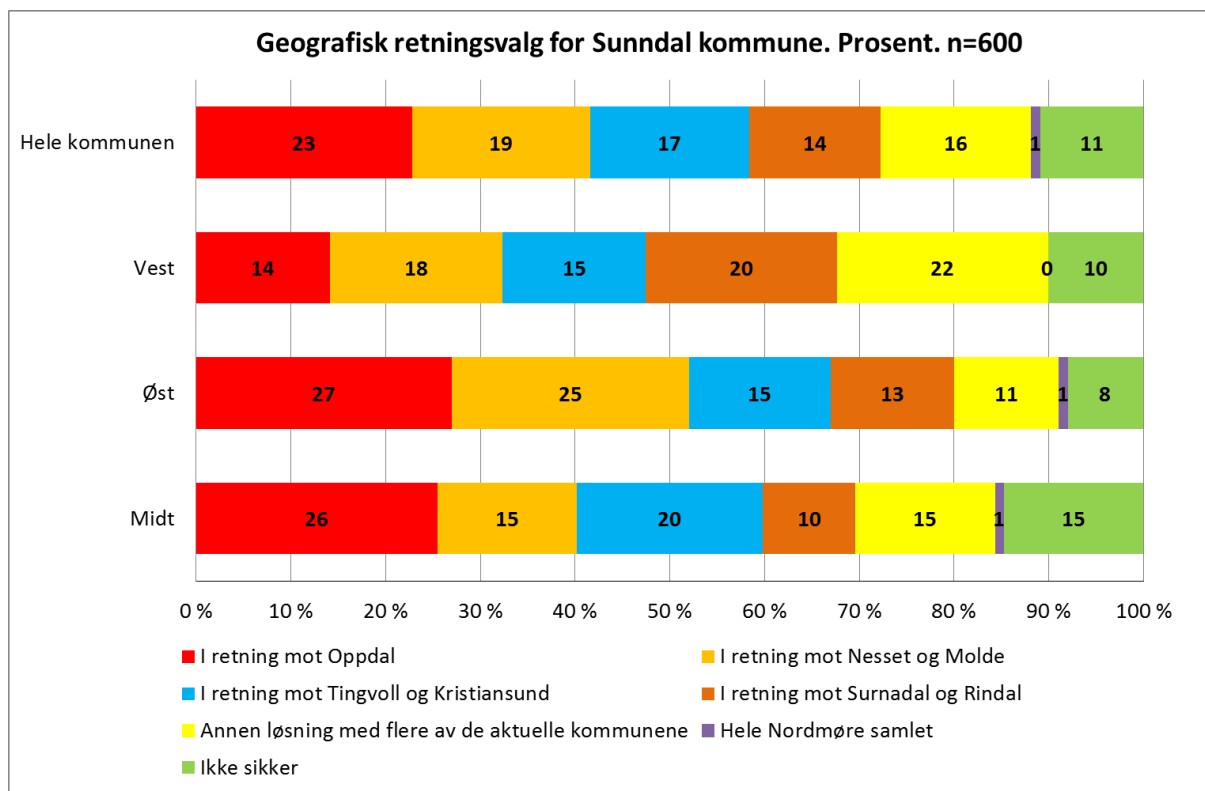
Figur 4.2 Andel av innbyggerne i Sunndal som oppgir at de leser ulike lokal- og regionaviser. Flere svar mulig. Fordeling på lokale bostedskretser. Prosent.

5 Geografisk orientering av kommunen

For å kartlegge hvor innbyggerne mener at Sunndal kommune bør orientere seg ble følgende betingede spørsmål stilt: *I hvilken geografisk retning bør Sunndal kommune etter din oppfatning orientere seg dersom kommunesammenslutning blir aktuelt?* På spørsmålet var det mulig å svare 1) I retning mot Nesset og Molde 2) I retning mot Tingvoll og Kristiansund 3) I retning mot Surnadal og Rindal 4) I retning mot Oppdal eller 5) Annen løsning med flere av de aktuelle kommunene. Det var også mulig å svare 6) Hele Nordmøre samlet eller 7) Hele Romsdal samlet.

Ut fra svarene er det vanskelig å peke på én bestemt hovedretning for orientering av kommunen. En andel på 23 prosent mener Sunndal bør orientere seg mot Oppdal, 19 prosent peker mot Nesset og Molde, 17 prosent mot Tingvoll og Kristiansund og 14 prosent mot Surnadal og Rindal. Endelig peker 16 prosent på en løsning med flere av de aktuelle kommunene, 1 prosent på hele Nordmøre, mens 11 er usikre på spørsmålet.

I sone Midt dvs. rundt kommunesenteret er svarene svært like svarfordelingen for hele kommunen. I Øst er det litt flere som peker mot Oppdal og mot Nesset/Molde, mens i Vest er det litt flere som peker på Surnadal og Rindal. Svarene fordelt på de mest lokale bostedsområdene viser litt større utslag for særlig Gjørø og Øksendal, men endrer ikke på hovedbildet for kommunen, jf. tabellen nedenfor.

Figur 5.1 Vurdering av geografisk retningsvalg for Sunndal kommune dersom kommunesammenslutning blir aktuelt. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600

	Sunndalsøra	Gjøra	Grøa	Furu Hoelsand	Øksendal Jordalsgrenda	Ålvundfjord	Ålvundeid	Hele kommunen
I retning mot Oppdal	26	47	23	23	19	9	16	23
I retning mot Nettet og Molde	15	20	22	31	31	11	17	19
I retning mot Tingvoll og Kristiansund	20	8	18	13	10	21	14	17
I retning mot Surnadal og Rindal	10	12	11	17	8	30	19	14
Annen løsning med flere av de aktuelle kommunene	15	8	13	9	25	17	25	16
Hele Nordmøre samlet	1	0	2	0	0	0	0	1
Hele Romsdal samlet	0	0	1	0	0	0	0	0
Ikke sikker	15	5	9	7	6	12	9	11
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100
Antall spurte	217	37	105	66	44	59	72	600

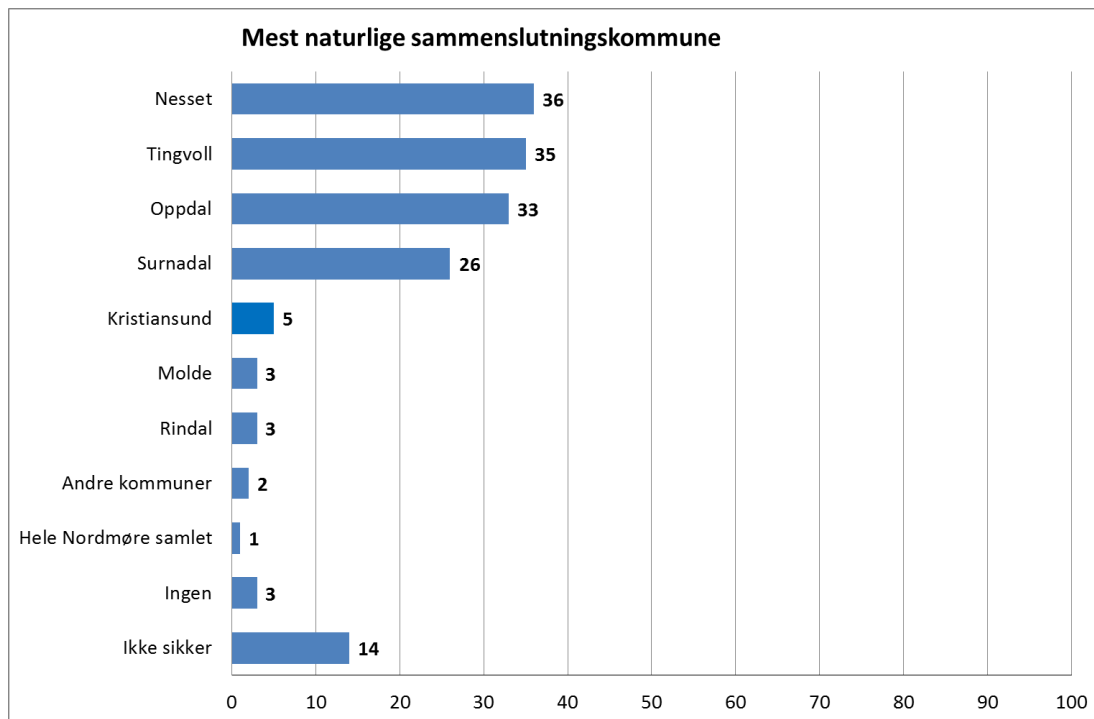
Tabell 5.1 Vurdering av geografisk retningsvalg. Fordeling etter lokalt bostedsområde.

6 Mest naturlige sammenslutningskommune

For ytterligere å konkretisere ble det stilt følgende oppfølgingsspørsmål: *Kan du angi nærmere hvilken eller hvilke nabokommuner du mener det kan være mest naturlig at Sunndal slår seg sammen med, dersom det blir aktuelt?* På spørsmålet var det mulig å oppgi alle aktuelle nabokommuner inkludert flere kommuner.

I svarene peker fire nabokommuner seg ut som særlig aktuelle fusjonspartnere. Nettet nevnes hyppigst med 36 prosent, Tingvoll av 35 prosent, Oppdal av 33 prosent og Surnadal av 26

prosent. Andre kommuner nevnes av maksimalt fem prosent (Kristiansund, Molde, Rindal og andre kommuner), mens svært få peker på hele Nordmøre som en aktuell kommuneenhet. Hovedbildet med fire særlig aktuelle fusjonspartnere viser seg å være et gjennomgående trekk i alle soner og bostedskretser i kommunen, jf. tallene nedenfor.

Figur 6.1 Mest naturlige sammenslutningskommune for Sunndal kommune. Flere svar mulig. Prosent. n=600.

Kommune	Midt	Øst	Vest	Hele kommunen
Neset	33	43	37	36
Tingvoll	36	30	38	35
Oppdal	35	36	26	33
Surnadal	23	23	38	26
Kristiansund	5	4	3	5
Molde	4	3	2	3
Rindal	1	5	4	3
Andre kommuner	2	1	1	2
Hele Nordmøre samlet	1	1	0	1
Ingen	2	3	4	3
Ikke sikker	17	11	11	14
Antall spurte	217	208	175	600

Tabell 6.1 Mest naturlige sammenslutningskommune for Sunndal kommune. Flere svar mulig. Sonevise tall. Prosent.

Kommune	Sunnalsøra	Gjøra	Grøa	Furu Hoelsand	Øksendal Jordalsgrenda	Ålvundfjord	Ålvundeid
Nesset	33	34	44	45	57	22	36
Tingvoll	36	13	34	32	26	44	40
Oppdal	35	56	33	29	31	27	23
Surnadal	23	36	20	20	10	55	41
Kristiansund	5	5	4	3	4	0	6
Molde	4	3	2	4	2	0	4
Rindal	1	5	3	8	0	7	5
Andre kommuner	2	0	2	1	2	2	0
Hele Nordmøre samlet	1	0	2	0	0	0	0
Hele Romsdal samlet	0	0	1	0	0	0	0
Ingen	2	3	2	6	4	3	5
Ikke sikker	17	13	13	7	9	12	10
Antall spurte	217	37	105	66	44	59	72

Tabell 6.2 Mest naturlige sammenslutningskommune for Sunndal kommune. Flere svar mulig. Tall for lokale bostedsområder. Prosent.

Ut fra svarene er det gjort en egen analyse av oppgitte kommunekonstellasjoner, jf. tabellen nedenfor. I svarene peker innbyggerne på mange aktuelle konstellasjoner. Et flertall peker på løsninger der flere kommuner inngår, men svarene tyder ikke på at det foreligger ett klart hovedalternativ. Denne spredte svarfordelingen kan forklares med at innbyggerne ser på Sunndal som en robust senterkommune som ikke har spesielle behov eller avhengighetsforhold til sine nærmeste nabokommuner.

Kommune	Sunnalsøra	Gjøra	Grøa	Furu Hoelsand	Øksendal Jordalsgrenda	Ålvundfjord	Ålvundeid	Hele kommunen
Kun Oppdal	17	24	16	19	11	4	8	15
Kun Nettet	7	3	10	19	28	5	9	10
Kun Tingvoll	9	3	8	8	6	4	5	7
Kun Surnadal	4	5	4	4	2	15	10	6
Nettet og Tingvoll	9	0	15	6	8	7	10	9
Nettet og Surnadal	1	9	3	3	4	1	5	3
Nettet og Oppdal	5	13	7	5	9	5	1	5
Tingvoll og Surnadal	5	0	3	4	0	21	10	6
Tingvoll og Oppdal	2	0	0	0	4	3	0	1
Surnadal og Oppdal	4	9	2	0	2	5	4	4
Surnadal og Rindal	1	0	1	3	0	0	1	1
Tingvoll og Kristiansund	2	5	3	1	4	0	1	2
Nettet og Molde	1	3	1	1	2	0	3	1
Nettet, Tingvoll, Surnadal	3	3	2	1	0	2	5	3
Nettet, Tingvoll, Oppdal	1	0	2	3	2	0	1	1
Nettet, Surnadal, Oppdal	1	0	2	0	0	0	0	1
Nettet, Surnadal, Rindal	0	0	1	0	0	0	0	0
Tingvoll, Surnadal, Rindal	0	0	1	3	0	2	0	1
Tingvoll, Surnadal, Oppdal	1	2	1	0	0	3	1	1
Surnadal, Rindal, Oppdal	0	5	0	0	0	3	1	1
Nettet, Tingvoll, Surnadal, Oppdal	1	0	0	0	2	1	0	1
Andre konstellasjoner	7	0	2	6	2	2	8	5
Hele Nordmøre samlet	1	0	2	0	0	0	0	1
Hele Romsdal samlet inkl. Sunndal	0	0	1	0	0	0	0	0
Ikke sikker/ingen	20	16	14	13	13	16	16	17
Antall spurte	217	37	105	66	44	59	72	600

Tabell 6.3 Oversikt over aktuelle sammenslutningskonstellasjoner for Sunndal kommune. Tall for hele kommunen og lokale bostedskretser. Prosent.

7 Behov for grenseregulering

Følgende spørsmål ble stilt til alle som har deltatt i undersøkelsen: *Ved en kommunesammenslutning, mener du da at det er mest naturlig at hele Sunndal kommune slås sammen med andre kommuner, eller mener du det kan være aktuelt med grenseregulering?*

På spørsmålet svarer 71 prosent at det mest naturlige vil være at hele Sunndal slås sammen med andre kommuner, 13 prosent mener det kan være aktuelt med grenseregulering, mens en ganske stor andel på 17 prosent svarer at de er usikre.

Det er kun små forskjeller i hovedtallene mellom de ulike sonene i kommunen. I tallene for de mest lokale bostedsområdene er det litt mer variasjon, men også der et mindretall på under 20 prosent som ser behov for grenseregulering.

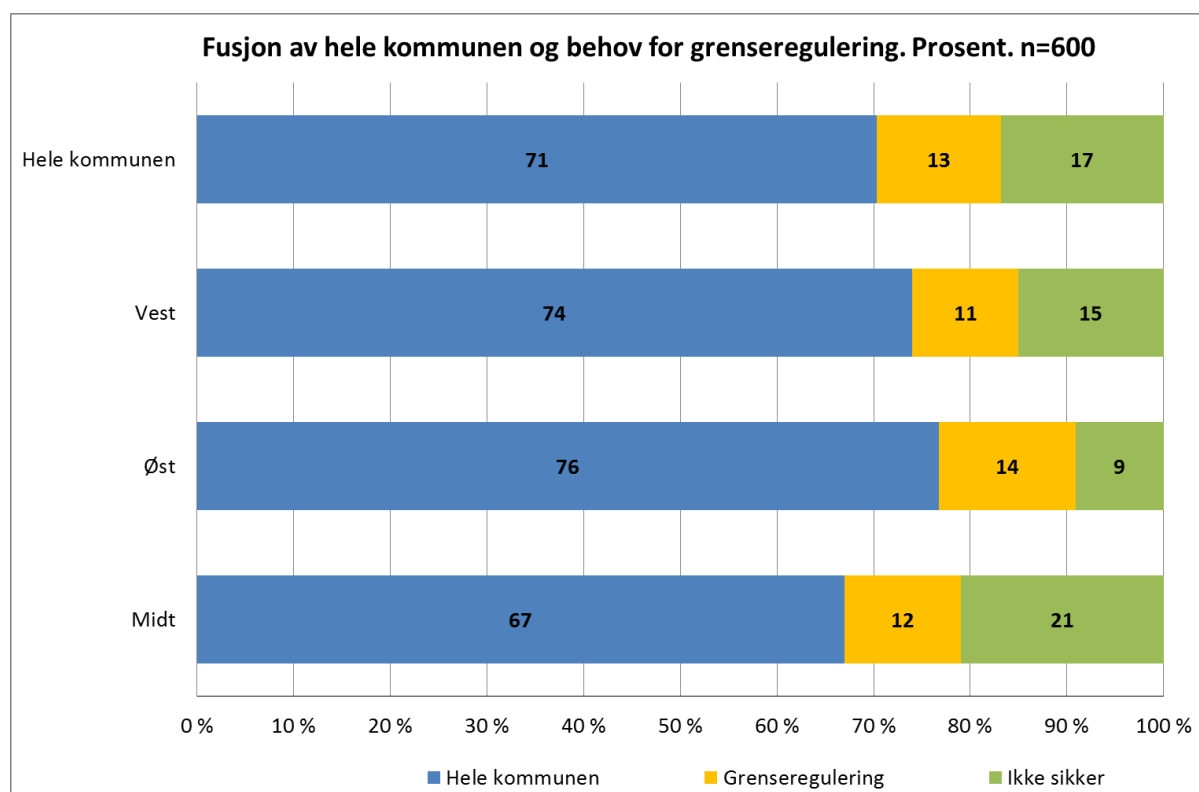
I et eget oppfølgingsspørsmål til alle som svarte at grenseregulering kan være aktuelt, ble det spurt om hvilket geografisk område eller del av kommunen man tenkte på. Av 76 personer som svarte på spørsmålet ble det pekt på tre geografiske områder, herunder Gjøra og den sør-østre delen mot Oppdal, området Øksendal/Jordalsgrenda mot Nettet og grenseområdet i den nordre delen rundt Ålvundfjord mot Surnadal og Tingvoll.

Ganske mange ser ut til å ha forutsatt at det kan være aktuelt at Sunndal avgir områder til nabokommunene. Det gjelder særlig Gjøra og den sør-østre delen til Oppdal, men også at Ålvundfjord kan overføres til Tingvoll eller Surnadal. I svarene finner vi også flere som ser

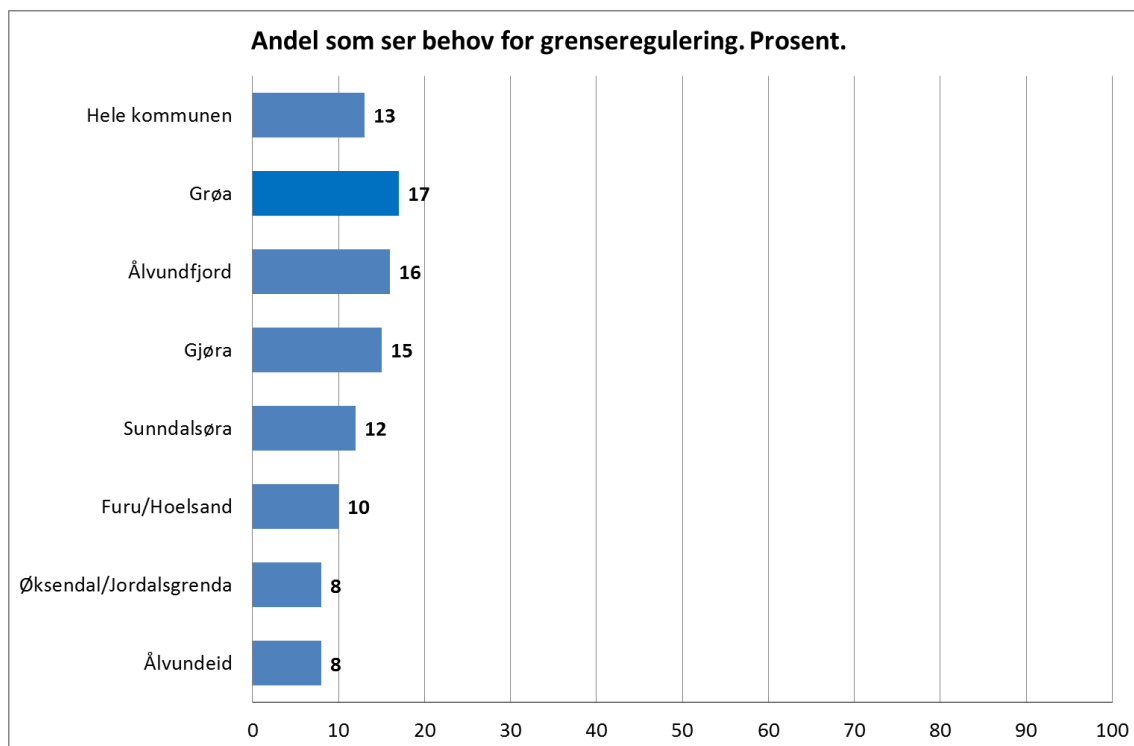
for seg at Sunndals grenser utvides, delvis på en måte som kan medføre store konsekvenser for særlig Nesset og Tingvoll:

- Grensen mot Tingvoll bør kuttes ved Meisingset
- Nesset bør deles mellom Rauma, Molde og Sunndal
- Tingvoll bør deles mellom Sunndal og Kristiansund
- Sunndal bør gå sammen med Nesset og halve Tingvoll
- Vi bør ta en bit fra Tingvoll og Surnadal

Selv om bare 13 prosent av innbyggerne har svart at de ser behov for grenseregulering, er det tydelig at dette er et levende og aktuelt tema blant en del av innbyggerne. Det er likevel grunn til å understreke at undersøkelsen ikke tyder på noen bred folkelig støtte til verken overføring eller innlemming av konkrete geografiske områder, verken blant de som bor i disse områdene eller befolkningen for øvrig i Sunndal.

Figur 7.1 Andel som mener det er mest naturlig at hele Sunndal kommune slås sammen med andre kommuner ved en evt. kommunesammenslutning og andel som ser behov for grenseregulering. Tall for hele kommunen og bostedssoner. Prosent.

Figur 7.2 Andel som mener det kan være aktuelt med grenseregulering av Sunndal kommune. Tall for lokale bostedskretser. Prosent. n=600.

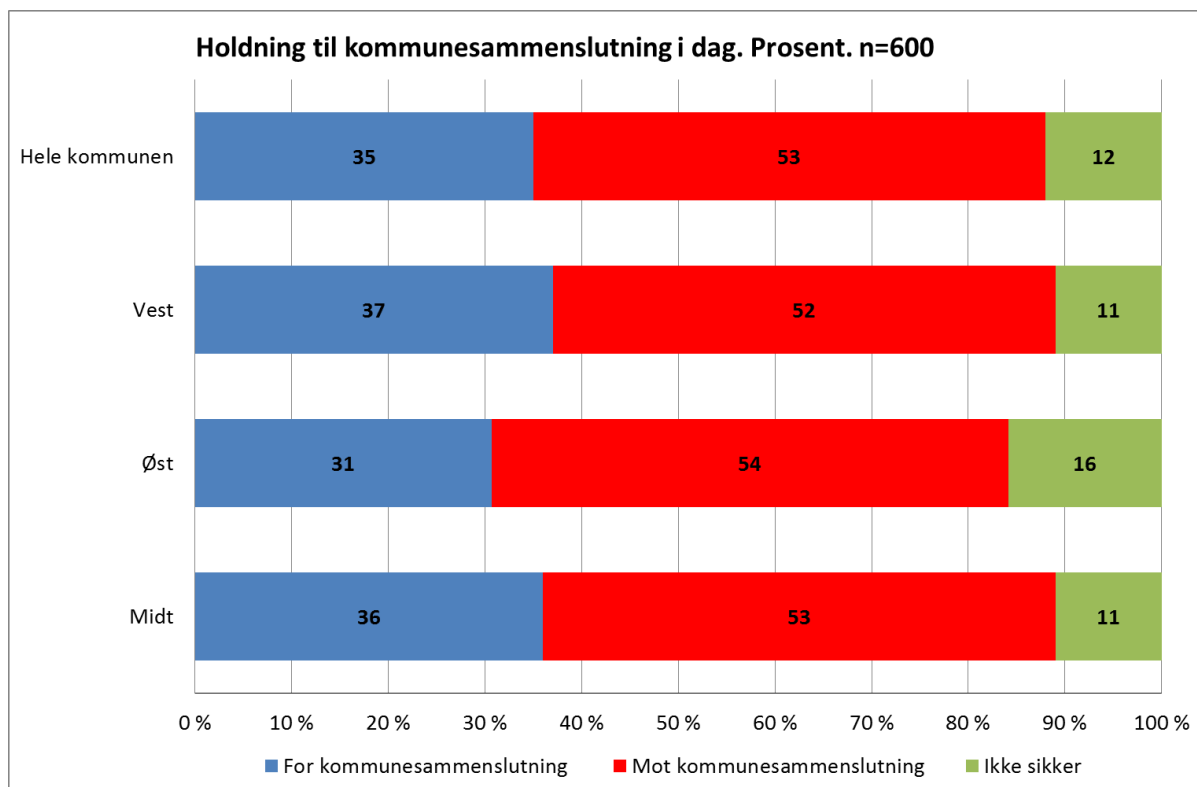
8 Holdning til kommunesammenslutning

I undersøkelsen ble alle stilt følgende spørsmål: *Er du for eller imot kommunesammenslutning av Sunndal kommune i dag?* Svarene tyder på at det pr. dato er flertall mot kommunesammenslutning i alle deler av kommunen.

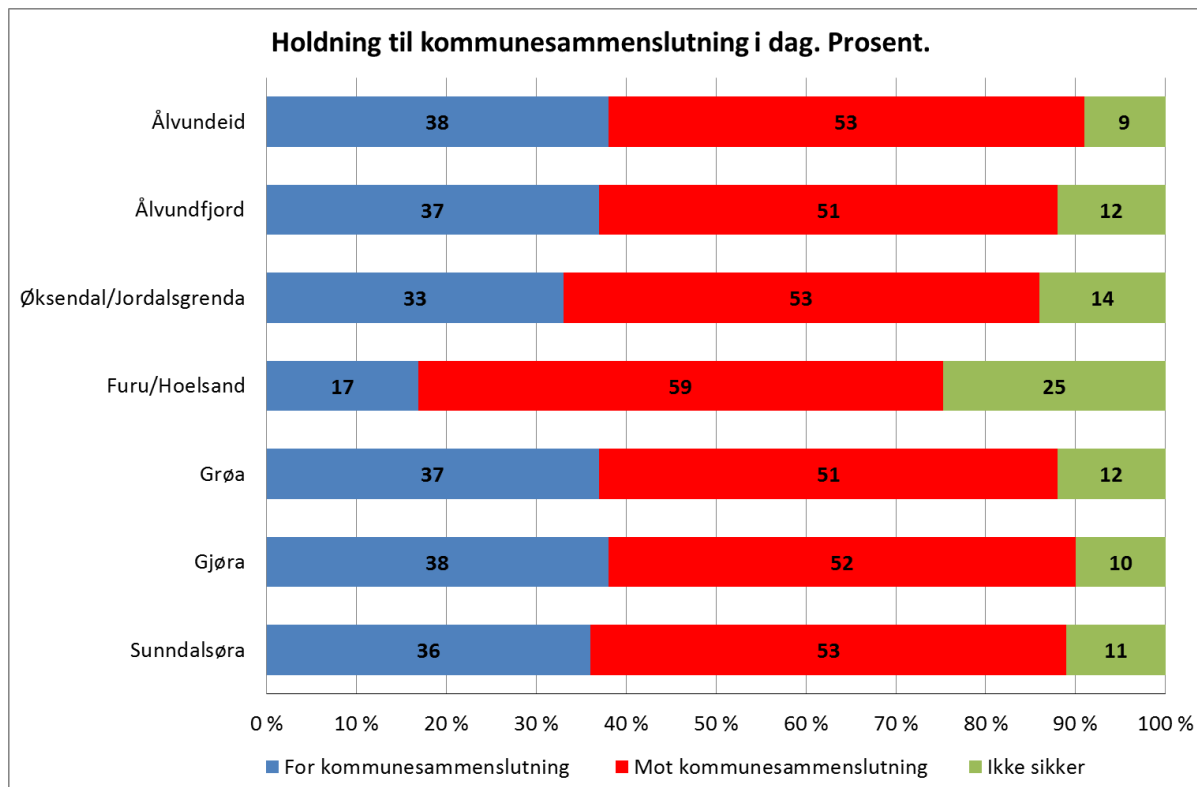
I undersøkelsen svarer 53 prosent at de er imot kommunesammenslutning, 35 prosent er for og 12 prosent er usikre på spørsmålet. Tall fra de ulike delene av kommunen viser at det er flertall mot kommunesammenslutning i alle soner og alle lokale bostedsområder.

Av øvrige bakgrunnstall går det fram at andelen som er imot kommunesammenslutning er høyere blant de unge under 30 år enn blant de øvrige aldersgruppene. Blant de unge svarer 62 prosent at de er imot, 23 prosent for og 15 prosent usikre. Tilsvarende mønster med størst skepsis blant de unge er også funnet i Re kommune og Sande kommune i Vestfold. Vi finner videre at kvinner (58 prosent mot/31 prosent for) er mer skeptiske enn menn (49 prosent mot/39 prosent for), noe som også er typisk for de fleste kommuner hvor det er gjort tilsvarende målinger. Endelig finner vi flere tilhengere av kommunesammenslutning blant innbyggere med kort enn med lang botid i kommunen. Også det er et typisk mønster i flere målinger.

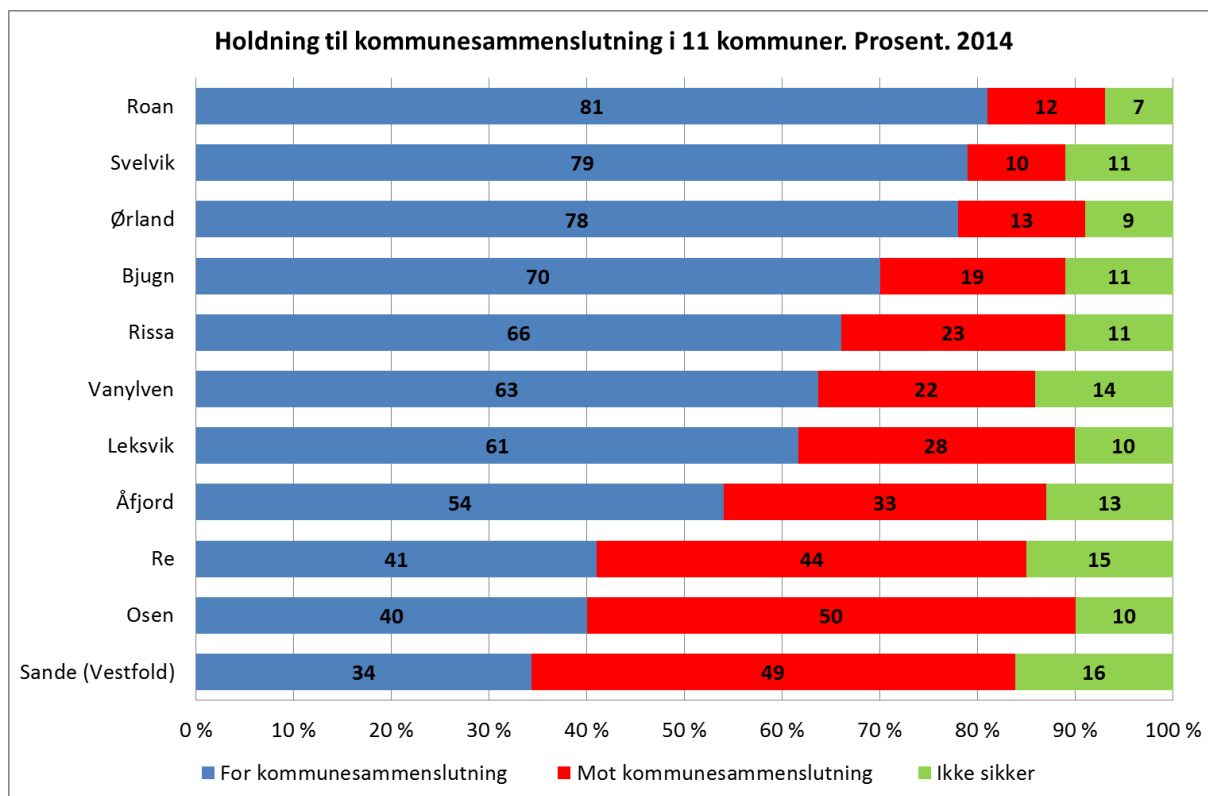
NIVI og Respons har i løpet av 2014 gjennomført undersøkelser om innbyggernes tilhørighet og geografisk retningsvalg for 11 kommuner. Undersøkelsene omfatter til sammen 4374 spurte. I alle tilfeller er det stilt et likelydende spørsmål om holdning til kommunesammenslutning i dag. Målingene har form av nullpunktmålinger der innbyggerne i de fleste tilfeller vurderer spørsmålet ut fra generell debatt og ikke utredninger av konkrete alternativer. I målingene er det flertall for kommunesammenslutning i åtte av 11 kommuner, tilnærmet dødt løp i én kommune og flertall mot kommunesammenslutning i to kommuner. Målingene dokumenterer en betydelig endringsvilje blant innbyggerne, jf. figuren nedenfor.

Figur 8.1 Innbyggernes holdning til kommunesammenslutning i dag. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600.

Figur 8.2 Innbyggernes holdning til kommunesammenslutning i dag. Lokale bostedsområder. Prosent. n=600.

Figur 8.3 Innbyggernes holdning til kommunesammenslutning i 11 kommuner. Prosent.
Kilde: NIVI og Respons 2014.

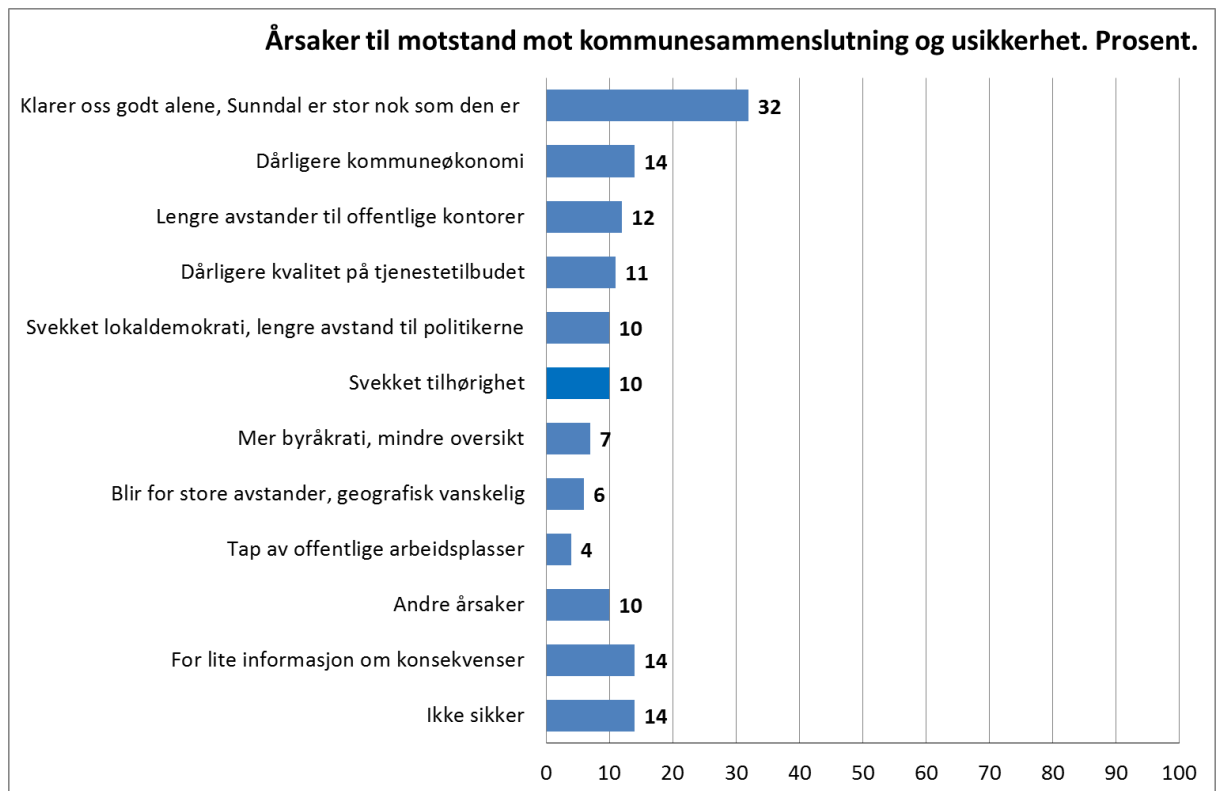
9 Argumenter mot kommunesammenslutning

Alle som på foregående spørsmål svarte at de var mot imot eller usikre på spørsmålet om kommunesammenslutning, fikk følgende oppfølgingsspørsmål: *Hva er hovedårsakene til at du er imot kommunesammenslutning, eller at du er usikker?* Spørsmålet ble stilt åpent til 394 innbyggere og det var mulig å peke på flere typer begrunnelser og årsaker.

Som den viktigste enkeltårsak framheves at Sunndal kommune klarer seg godt alene og at kommunen er stor nok som den er. Det kan være et naturlig svar i lys av at Sunndal er Møre og Romsdals største kommune i areal på vel 1700 kvadratkilometer. Kommunen ble betydelig utvidet gjennom kommunesammenslutningen i 1960, da Sunndal ble sluttet sammen med Øksendal og Ålvundeid kommuner.

Blant øvrige årsaker pekes det på flere begrunnelser som fare for dårligere kommuneøkonomi, lengre avstand til offentlige kontorer, frykt for dårligere kvalitet på offentlige tjenester og svekket lokaldemokrati. Årsaksmønsteret preges av mange faktorer og tallene tyder dermed på at det ikke er ett bestemt hensyn som forventes å komme spesielt dårlig ut ved en evt. kommunesammenslutning. I bakgrunnstallene finner vi samme hovedmønster i svarene fra alle deler av kommunen, men med noen lokale variasjoner. Det gjelder f.eks. at innbyggerne i ytterområdene av kommunen er litt mer opptatt av fare for lengre avstand til kommunale kontorer og svekket lokaldemokrati sammenliknet øvrige innbyggere.

I undersøkelsen svarer 14 prosent at det har vært for lite informasjon om konsekvenser til at det er mulig å ta stilling til spørsmålet. En like stor andel svarer at de er usikre på hva som kan bli berørt og på hvilken måte ved en evt. kommunesammenslutning. Tallene tyder på at kommunesammenslutning av mange vurderes som en komplisert sak hvor det kreves nærmere analyser og mer informasjon for å kunne ta stilling til veivalg og konsekvenser. Usikkerhet framkommer fra alle lag av befolkningen.

Figur 9.1 Årsaker til at motstand mot kommunesammenslutning eller at man er usikker. Flere svar mulig. Prosent. n=394

Hovedårsak	Midt	Øst	Vest	Hele kommunen
Klarer oss godt alene, Sunndal er stor nok som den er	33	34	28	32
Dårligere kommuneøkonomi	14	15	15	14
Lengre avstander til offentlige kontorer	8	16	20	12
Dårligere kvalitet på tjenestetilbudet	10	11	13	11
Svekket lokaldemokrati, lengre avstand til politikerne	6	10	19	10
Svekket tilhørighet	8	12	12	10
Mer byråkrati, mindre oversikt	5	8	9	7
Blir for store avstander, geografisk vanskelig	7	4	6	6
Tap av offentlige arbeidsplasser	3	6	6	4
Andre årsaker	10	11	10	10
For lite informasjon om konsekvenser	15	15	13	14
Ikke sikker	14	13	14	14
Antall spurte	139	144	111	394

Tabell 9.1 Årsaker til at motstand mot kommunesammenslutning eller usikkerhet. Flere svar mulig. Sonevis fordeling. Prosent.

10 Argumenter for kommunesammenslutning

Alle som svarte at de i dag er for kommunesammenslutning fikk følgende oppfølgingsspørsmål: *Hva er hovedårsakene til at du mener kommunesammenslutning kan være riktig?* Spørsmålet ble stilt åpent til 206 innbyggere og det var også her mulig å peke på flere årsaker.

Også på dette spørsmålet er svarmønsteret spredt på flere typer årsaker og begrunnelser. Som den viktigste enkeltbegrunnelse svarer 25 prosent at de forventer at Sunndal ikke kan stå alene og at kommunen vil bli berørt i kommunereformen. Som de nest viktigste begrunnelser pekes det på muligheter for effektivisering og bedre kommuneøkonomi, bedre kvalitet på tjenestetilbudet og positive utviklingseffekter i form av styrket næringsliv, flere arbeidsplasser og bedre senterfunksjoner. Noen er også opptatt av at en større kommune kan innebære større påvirkningskraft på omgivelsene og et sterkere lokaldemokrati.

I tolkning av bakgrunnstallene må det på dette spørsmålet tas hensyn til at antall spurte er begrenset. De sonevise tallene inneholder likevel interessante indikasjoner i retning av litt ulike vurderinger mellom de sentrale og perifere delene av kommunen, jf. tabellen nedenfor. Tallene antyder at troen på effektivisering og bedre kvalitet på tjenestetilbudet ved en kommunesammenslutning er større i de perifere enn i den sentrale delen av kommunen. Slike vurderinger kan henge sammen med at en del av innbyggerne ser på kommunesammenslutning som en reorganiseringsprosess som kan medføre nye geografiske tyngdepunkter og større oppmerksomhet om likeverdig tjenesteproduksjon.

Figur 10.1 Årsaker til at kommunesammenslutning kan være riktig. Flere svar mulig. Hele kommunen. Prosent. n=206.

Hovedårsak	Midt	Øst	Vest	Hele kommunen
Sunndal kan ikke stå alene, vil bli berørt	26	20	26	24
Effektivisering, mindre byråkrati	13	23	28	21
Bedre kvalitet på tjenestetilbudet	13	27	20	20
Bedre kommuneøkonomi	16	23	9	16
Utvikling av næringsliv, arbeidsplasser, senterfunksjoner	12	28	17	16
Lettere å påvirke staten og andre offentlige myndigheter	13	14	11	13
Mer robust kommune, trenger større kommuner	14	11	7	11
Sterkere lokaldemokrati	7	13	12	10
Korte avstander, unaturlige kommunegrenser	6	10	7	7
Andre årsaker	8	17	10	11
Ikke sikker	20	5	13	13
Antall spurte	78	64	64	206

Tabell 10.1 Årsaker til at kommunesammenslutning kan være riktig. Flere svar mulig. Sonevis fordeling. Prosent.

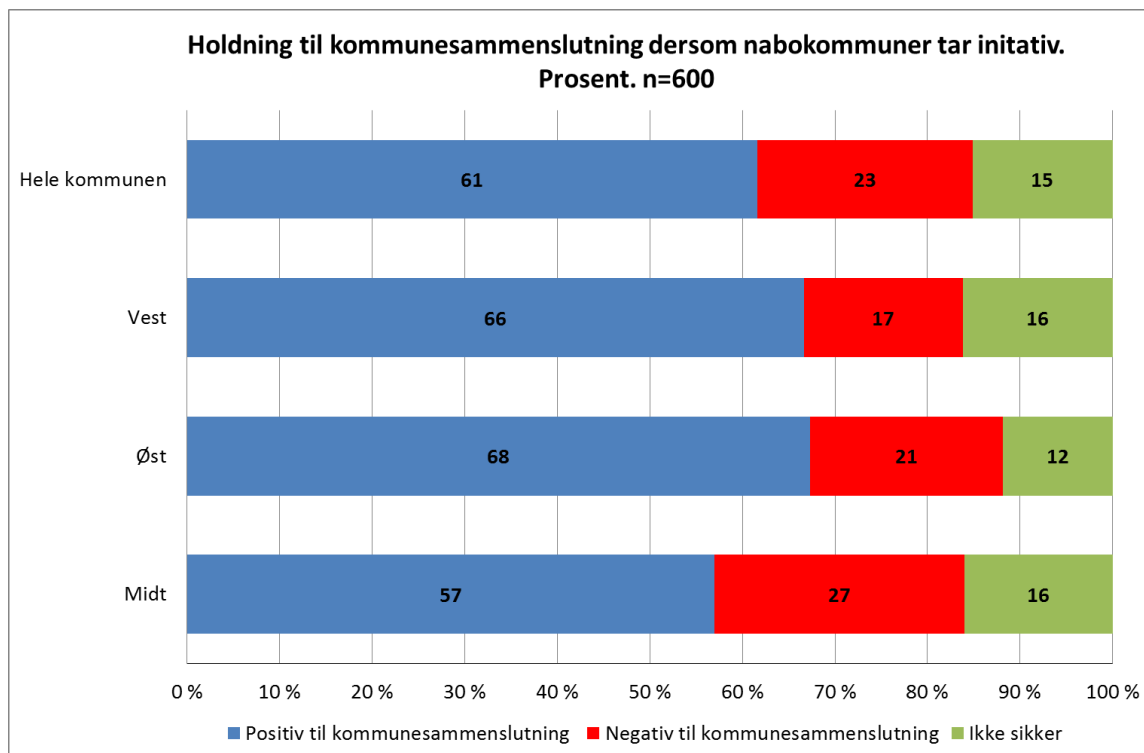
11 Holdning til kommunesammenslutning dersom nabokommuner tar initiativ

Sunndal er den første kommunen hvor alle er stilt følgende betingede spørsmål om kommunesammenslutning: *Hvordan mener du Sunndal kommune bør stille seg dersom én eller flere nabokommuner tar initiativ til kommunesammenslutning med Sunndal? Bør kommunen da stille seg positiv eller negativ til kommunesammenslutning?* Spørsmålet måler holdning til kommunesammenslutning ut fra behov i nabokommuner m.a.o. utenforliggende forhold som ikke først og fremst har med Sunndal kommune å gjøre. Spørsmålet kan oppfattes som en indikator på regional solidaritet med nabokommuner som kan være i en annen og mer vanskelig situasjon enn Sunndal kommune.

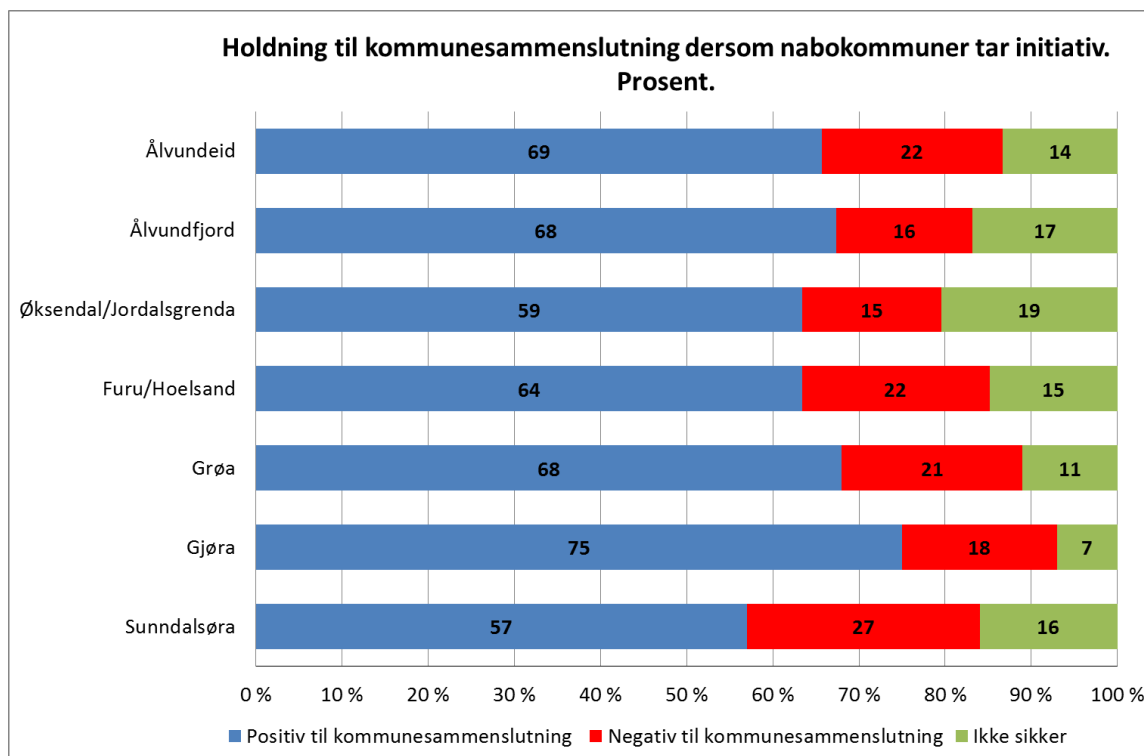
Svarene tyder på utbredt gjestfrihet blant innbyggerne. Et klart flertall på 61 prosent svarer at Sunndal kommune i en slik situasjon bør stille seg positiv til kommunesammenslutning og det er bare et lite mindretall på 23 prosent som mener kommunen bør stille seg negativ (15 prosent usikre). Tallene for de ulike delene av kommunen tilsier klare flertall for kommunesammenslutning i alle soner og lokale bostedsområder i en slik situasjon, jf. figurene nedenfor. Det observeres større flertall for kommunesammenslutning i kommunens ytterområder enn i de sentrale delene av kommunen (sone Midt/Sunndalsøra).

Av øvrige bakgrunnstall går det fram at et flertall etter både kjønn, alder, utdanning og yrkesaktivitet mener kommunen bør stille seg positiv til kommunesammenslutning hvis nabokommuner ber om det. De unge under 30 år er igjen blant de som er minst åpne for

kommunesammenslutning, men også i denne gruppen svarer 47 prosent at Sunndal bør stille seg positiv, mens 37 prosent mener kommunen bør stille seg negativ (16 prosent usikre).

Figur 11.1 Innbyggernes holdning til kommunesammenslutning dersom nabokommuner tar initiativ overfor Sunndal kommune. Sonevis fordeling og hele kommunen. Prosent. n=600.

Figur 11.2 Holdning til kommunesammenslutning dersom nabokommuner tar initiativ overfor Sunndal kommune. Lokale bostedsområder. Prosent. n=600.

12 Vurdering av kanaler for informasjon og deltakelse

Følgende spørsmål ble stilt til alle: *Sunndal kommune planlegger å involvere innbyggerne på ulike måter i kommunereformen. Hvor viktig er det for deg å LES OPP*

- a) *Få informasjon om reformen via kommunens hjemmeside?*
- b) *Få informasjon i posten i form av brosjyre, husstandsavis eller liknende?*
- c) *Lese om saken i lokalavisen eller øvrig presse?*
- d) *Delta i debatt eller lese om saken på sosiale medier?*
- e) *Delta på lokale folkemøter om saken?*

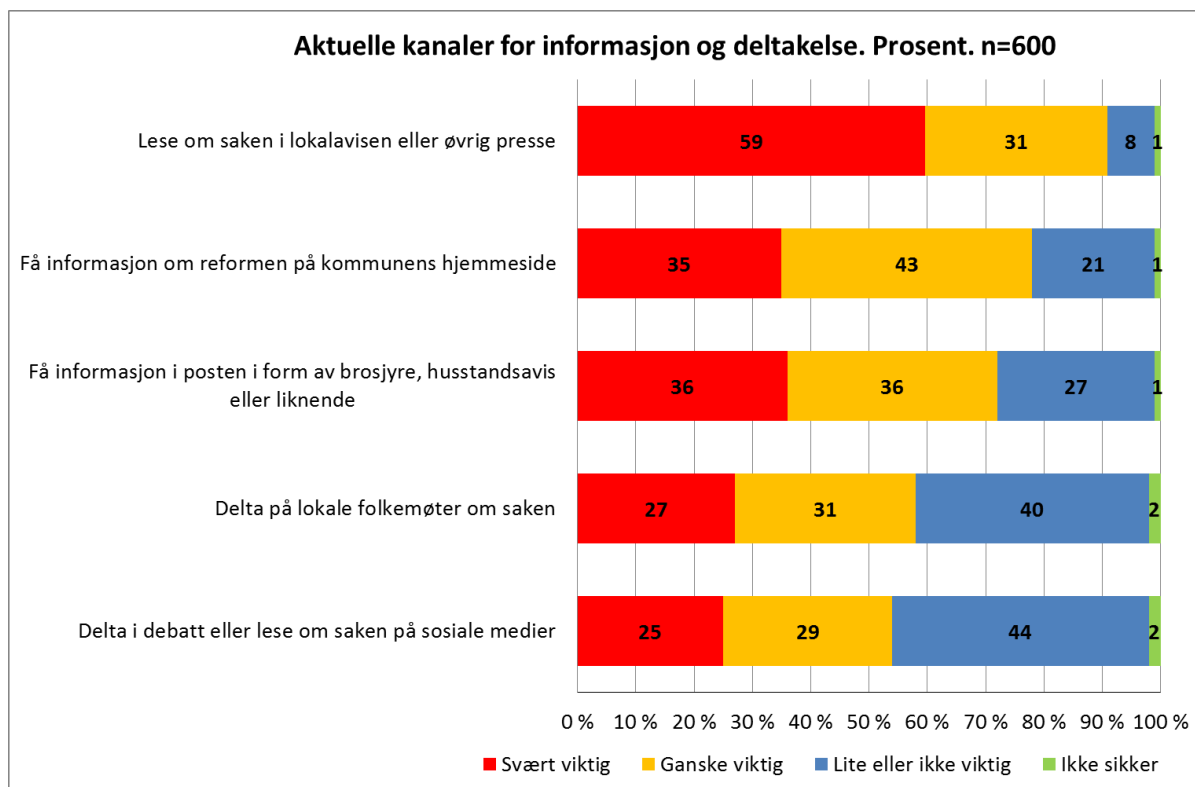
På spørsmålene var det mulig å svare svært viktig, ganske viktig, lite eller ikke viktig, samt ikke sikker. Videre fikk alle mulighet til å komme med andre forslag gjennom følgende åpne spørsmål: *Har du andre forslag til hvordan kommunen kan informere eller skape engasjement om saken?*

Svarene tyder på at innbyggerne forventer informasjon og mulighet for dialog om kommunereformen gjennom flere kanaler. Informasjon gjennom lokalavisen vurderes som viktig av nesten alle de spurte og framstår som den viktigste enkeltkanalen for informasjon til hele befolkningen. Store grupper peker også på kommunens hjemmeside og målrettet husstandsinformasjon som viktige informasjonskanaler. Folkemøter og aktivitet på sosiale kommer ut som litt mindre aktuelle og litt smalere informasjonskanaler, men også disse vurderes som viktige av betydelige grupper i befolkningen.

I bakgrunnstallene etter bosted finner vi ikke store variasjoner i vurderingene. Det gjelder med et visst unntak for at folkemøter vurderes som viktig av en større andel av innbyggerne i kommunens ytterområder enn i de sentrale delene av kommunen. Folkemøter vurderes for øvrig som viktigere blant den eldre enn blant den yngre delen av befolkningen.

Når det gjelder sosiale medier, finner vi vi overraskende små forskjeller etter alder. Denne kanalen vurderes som viktigst blant de unge under 30 år, men vurderingene er ikke veldig forskjellig sammenliknet med de eldste over 60 år. Blant de yngste under 30 år svarer 63 prosent at bruk av sosial medier er svært eller ganske viktig, mens 36 prosent i den samme gruppen mener denne kanalen er lite eller ikke viktig. Tilsvarende tall for de over 60 år ligger på 48 prosent svært eller ganske viktig og 50 prosent lite eller ikke viktig. På spørsmålet om bruk av kommunens hjemmeside framkommer enda mindre forskjeller etter alder. Tallene er antakelig uttrykk for at de digitale kløftene ikke lenger er like tydelig etter alder, i allefall ikke for de kanalene vi her har spurt om.

På spørsmålet om andre forslag til hvordan kommunen kan informere og skape engasjement, ble det stort sett pekt på viktigheten av å bruke internett og media generelt, inkludert folkemøter når kommunen har noe viktig å informere om. I svarene blir det i liten grad pekt på helt andre typer forslag, med unntak for at noen understreker viktigheten av å snakke med folk der de er, f.eks. gjennom stands i lokalmiljøet.

Figur 12.1 Vurdering av viktighet av ulike kanaler for informasjon og dialog med innbyggerne. Hele kommunen. Prosent. n=600

Kanal	Sunnalsøra	Gjøra	Grøa	Furu Hoelsand	Øksendal Jordalsgrenda	Ålvundfjord	Ålvundeid	Hele kommunen
Lese om saken i lokalavisen eller øvrig presse	90	85	96	88	85	91	90	90
Få informasjon om reformen på kommunens hjemmeside	76	83	70	87	80	90	82	78
Få informasjon i posten i form av brosjyre, husstandsavis eller liknende	72	67	66	73	78	82	71	72
Delta på lokale folkemøter om saken	56	64	54	47	63	71	72	59
Delta i debatt eller lese om saken på sosiale medier	53	52	49	52	66	51	61	54
Antall spurte	217	37	105	66	44	59	72	600

Tabell 12.1 Andel av innbyggerne som vurderer aktuelle kanaler som svært eller ganske viktig. Lokale bostedssoner og hele kommunen. Prosent. n=600

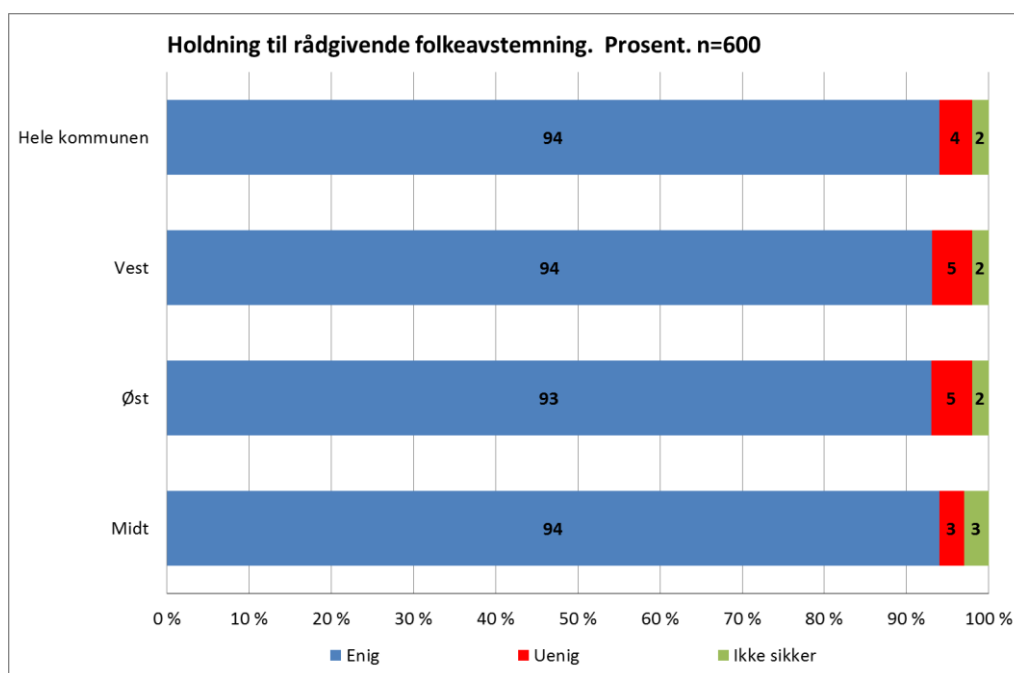
Kanal	Under 30 år	30-44 år	45-59 år	60 år og eldre	Alle
Lese om saken i lokalavisen eller øvrig presse	92	89	87	94	90
Få informasjon om reformen på kommunens hjemmeside	83	80	78	74	78
Få informasjon i posten i form av brosjyre, husstandsavis eller liknende	60	73	70	80	72
Delta på lokale folkemøter om saken	48	58	59	63	58
Delta i debatt eller lese om saken på sosiale medier	63	55	55	48	54
Antall spurte	112	116	161	212	600

Tabell 12.2 Andel av innbyggerne som vurderer aktuelle informasjonskanaler som svært eller ganske viktig. Fordeling etter alder. Prosent. n=600

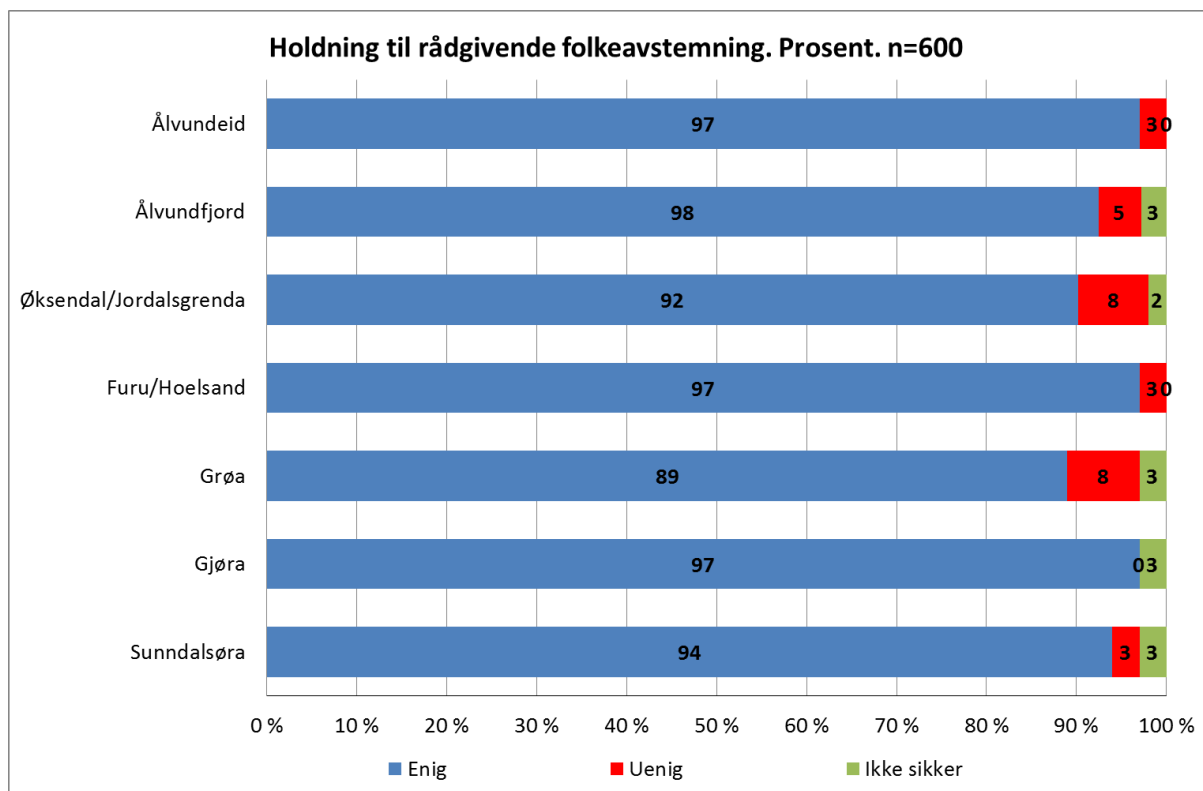
13 Holdning til rådgivende folkeavstemning

Følgende spørsmål ble stilt: *Sunndal kommune har vedtatt å avholde en rådgivende folkeavstemning dersom kommunesammenslutning blir aktuelt. Er du enig eller uenig i at det avholdes en slik rådgivende folkeavstemning?*

På dette spørsmålet svarer hele 94 prosent at de er enig i kommunens vedtak. Bakgrunnstallene tilsier unison enighet i dette spørsmålet i alle deler av kommunen og alle lag av befolkningen. Andelen som er uenig kommer maksimalt opp i åtte prosent av de spurte og gjelder innbyggere bosatt på Grøa og i Øksendal/Jordalsgrenda.

Figur 13.1 Andel som er enige og uenige i kommunens vedtak om at det skal avholdes rådgivende folkeavstemning om kommunesammenslutning. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600.

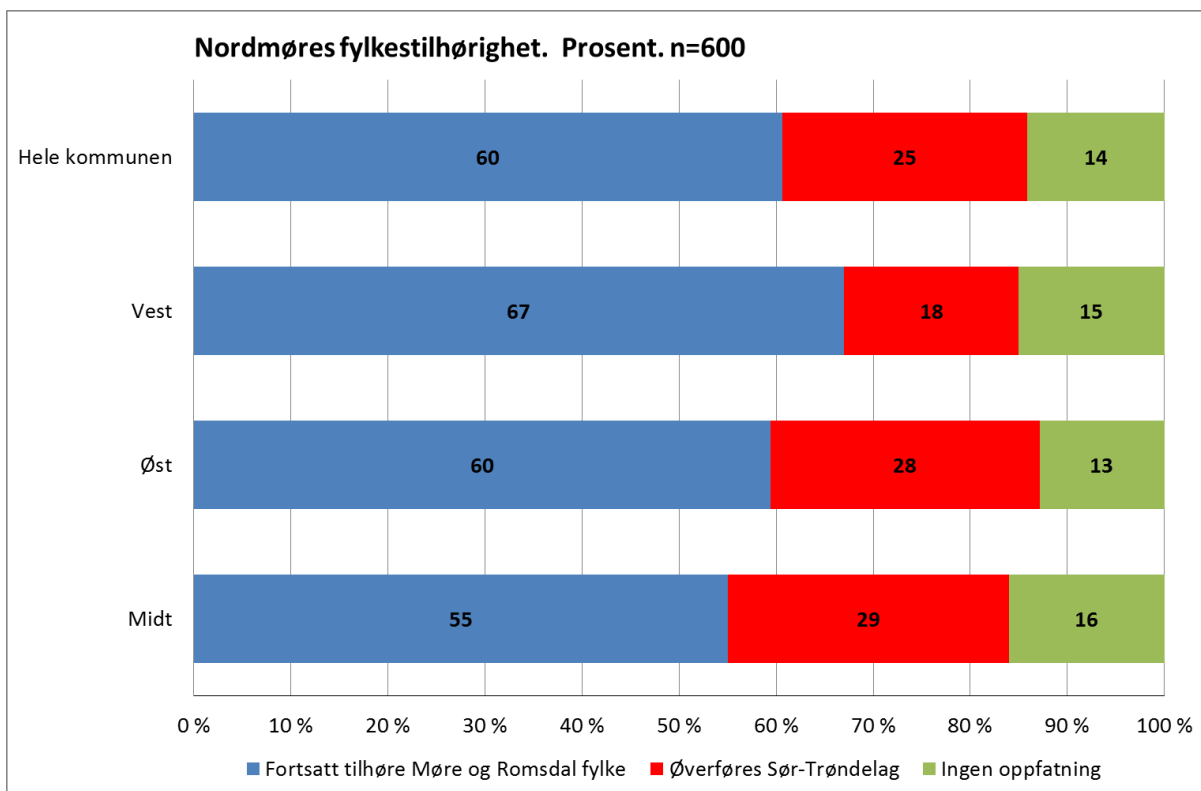

Figur 13.2 Andel som er enige og uenige i kommunens vedtak om at det skal avholdes rådgivende folkeavstemning om kommunesammenslutning. Lokale bostedsområder. Prosent.

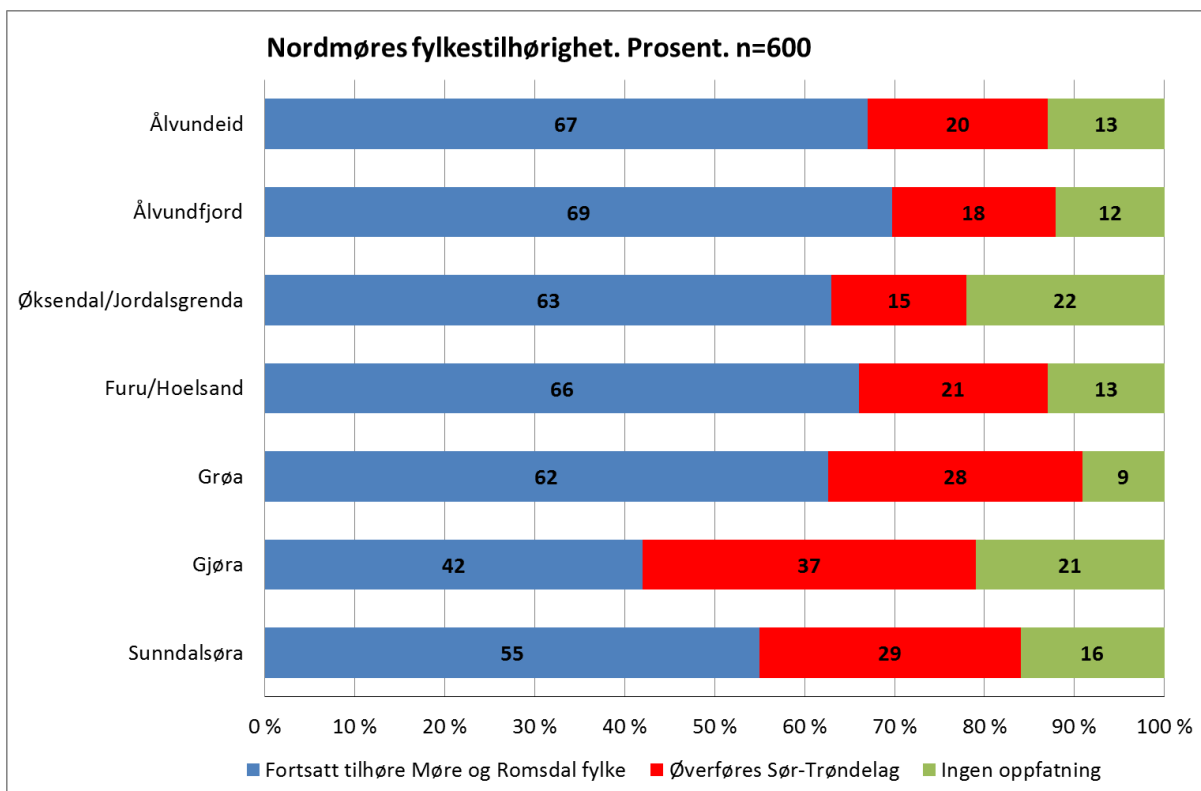
14 Fylkestilhørighet for Nordmøre

For å kartlegge innbyggernes oppfatninger om Nordmøres framtidige fylkestilhørighet ble det stilt følgende spørsmål: *Det har oppstått debatt om Nordmøre fortsatt bør tilhøre Møre og Romsdal fylke eller bli en del av Sør-Trøndelag. Mener du Nordmøre fortsatt bør tilhøre Møre og Romsdal fylke, bør Nordmøre overføres til Sør-Trøndelag fylke eller har du ingen oppfatning om dette?*

På dette spørsmålet svarer et flertall på 59 prosent at de mener Nordmøre fortsatt bør tilhøre Møre og Romsdal fylke, mens 26 prosent mener Nordmøre bør overføres til Sør-Trøndelag (15 prosent usikre). I bakgrunnstallene er det flertall for at Nordmøre fortsatt skal tilhøre Møre og Romsdal fylke i alle deler av kommunen og alle undergrupper av befolkningen. Det gjelder også blant innbyggere i kommunens indre og nordlige bygder hvor det er kortest vei over mot kommuner i Sør-Trøndelag. Tallene for Gjøra er litt avvikende, men må tolkes med forsiktighet som følge av små utvalg.

Figur 14.1 Holdning til Nordmøres framtidige fylkestilhørighet. Hele kommunen og sonevis fordeling. Prosent. n=600.

Figur 14.2 Holdning til Nordmøres framtidige fylkestilhørighet. Lokale bostedsområder. Prosent. n=600.